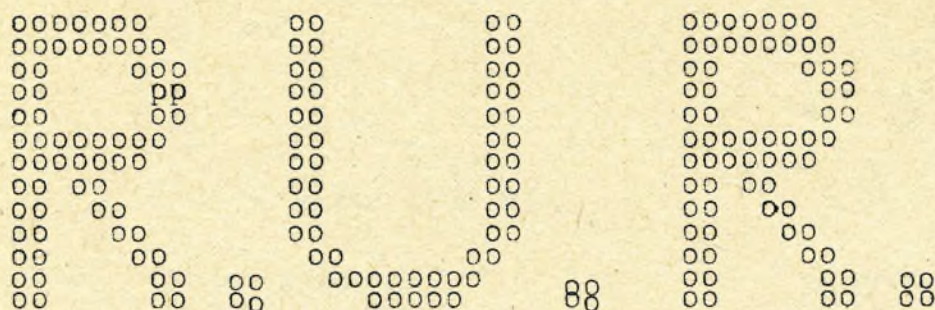

při ÚKDŽ Praha

číslo 5/ červenec 1988

obsah:	program klubu září - listopad 1988	1
	Velký voči ?!	1
	SF kalendář	4
	Naše reportáž:	
	Dražení v Bratislavě /J.Pavlík/	5
	Pidicon /E.Hauserová/	6
	Fentokrát v Malém /V.Veverka/	8
	Kolotoč kolem knížek /V.Veverka/	8
	soutěže	10
	Diskusní fórum:	
	Jakého chci hrdinu /E.Čierny/	12
	Milý Egone I /E.Hauserová/	12
	Milá Evo I /E.Čierny/	13
	Milý Egone II /E.Hauserová/	15
	Milá Evo II /E.Čierhy/	16
	O koze a voze /V.Veverka/	16
	Šaldova dyka uvádí:	
	L.Žižňavský /E.Hauserová/	19
	Příručka pilotáže /L.Žižňavský/	19
	Chudáci mloci	25
	Jak šel čas	26
	Poslední dávka:	
	Strhni svému mozku okovy /P.Kosatík/	29
	Místo rozhovoru /P.Kosatík/	31
	Sci-fi uspávačka /L.Szalai/	32
	Tipy pro odrodilce	34
	Lidé + knihy + události /I.Adamovič/	34
	Fanziny pod rentgenem	36
	Časopisy pod rentgenem	38

poprvé v článku "Prosincové taze" ve fanzinu SLAN číslo 4/1987 (článek byl přetištěn v našem zpravodaji č. 3). S odvoláním na naše polské sousedy tam jako jeden z námětů na společné, větší akce, které by se mohly (a měly) stát záležitostí většího počtu klubů, tam navrhuje pořádat jakési "klání" ve znalostech SF. Návrh, byť stěsnaný do několika slov na samý závěr jeho článku, mne zaujal, protože jsem na Polconu 1985 viděl průběh finále takovéto soutěže v podání polských fanoušků - byla to jedna z mála chvil, kdy se celá přednášková hala, v níž se konaly hlavní programy, opravdu zaplnila, a atmosféra tam byla opravdu spontánní.

Do jisté míry jsem se tedy těšil, že se o něčem podobném bude na jarním setkání jednat, a že by to mohla být jedna z akcí, která by pomohla k tolik potřebné integraci (či větší spolupráci) celého fandomu, nemluvě již o tom, že by mohla být zajímavá i pro širší veřejnost, což je rovina, která je podle mého názoru v poslední době stále více a více odsouvána v naší činnosti do pozadí.

Na olomoucké poradě jsem však zažil malý šok. Předpokládal jsem, že když už je tu jednou nadějný námět, rozvine se konečně kolem něj zuřivá diskuse, jako tomu bývalo v dobách počátku fandomu na prvních poradách (tehdy se ostatně bouřlivě diskutovalo o všem). Jenomže L. Peška (či spíše V. Talaš) vystoupil(i) s již hotovým: soutěž bude grandiózní, oficiální, záštitu nad ní (de facto tedy organizování) převeze Zápisník. Celkem budou tři kola, do finále cca 6 družstev z Čech, Moravy a Slovenska, první kolo bude korespondenční..... Otázky budou připravovat všechny kluby, které o to projeví zájem, tematicky budou okruhy otázek rozděleny na SF (zahraniční, domácí, film, výtvarné umění, hudba), vědní obory s SF příbuzné a jako třetí přírodní vědy a technika. (Jediné, co z výkladu nevyplynulo, bylo, zda půjde o záležitost jednorázovou či periodickou; po dotazu o přestávce mi bylo řečeno, že spíš asi jednorázovou).

Zde chci prohlásit, že tuto soutěž pokládám za velmi dobrý nápad s výbornými možnostmi zapojení široké veřejnosti. Ale zároveň prohlašuji, že na poradě zveřejněná koncepce je podle mého mínění nejlepší způsob, jak tuto soutěž zcela odepset. Nejpodstatnější námítky lze shrnout do následujících bodů:

1/ jde o jednorázovou akci - aby soutěž mohla plnit nějaké větší cíle, aby se mohla stát známou a masovou akcí, musí se jednat o akci pravidelnou, tj. každoroční, aby si mohla postupně vydobýt obdobnou reputaci, jako Parcon či olomoucký SF ples. Navíc je nutné počítat s tím, že hned napoprvé všechno nevyjde a že teprve s postupem doby dosáhne jak po organizátorské, tak po obsahové stránce potřebných kvalit.

2/ organizačně nedomyšlená - jde o projekt, který nestojí na pevných základech. Ono je sice hezké, že "x" fanoušků či klubů o nějaké akci prohlásí, že je to zajímavé a že jsou pro, jejich skutečná podpora však bude daleko menší (ach kde jsou ty počátky fandomu, plné dychtivosti a nadšení!). Slovem podpora zde myslím skutečný počet klubů, který se zapojí do jejich příprav, a hlavně vyšlou své družstvo. Nechci malovat čerty na zeď, ale máme zde již jeden ošklivý precedens: soutěž v časopise Věda a život (tím druhým je do jisté míry Mikroforum, ale to už pamatuje málokdo). Zde šlo také o soutěž (mladých autorů, kteří si často stěžují, že nemají kde publikovat), zde se také počítalo s iniciativou řadových fanoušků (anketní lístky - za dva roky jich došlo plných 28!).

A výsledek? Ivo Železný, který se v tom tolik angažoval, posléze div ne prosil autory a kluby, aby tuto akci podpořily, skutek stejně utek, a mám takový dojem, že v redakci Vědy a života dost dlouho nebudou chtít o SF a fandům nic slyšet. A Ivo Železný možná také.

Proto ať se na mne L. Pošek a V. Talaš nezlobí, ale jejich koncepce mi připadá dost odtržená od života, odrážející spíše zbožná přání, než současnou realitu. A bojím se, že v případě neúspěchu by to mohl odnést i Fan-Fan, což by byla škoda (Ostatně, dozvíme se někdy výsledky čtenářského průzkumu, který Zápisník letos provedl? Schválně, kolik fanoušků zaslalo anketní lístky na podporu SF povídek a této tolik pro nás potřebné a zatím v periodickém tisku ojedinělé rubriky!).

3/ příliš všeobecná koncepce - koncepce otázek, s níž autoři návrhu počítají, je podle mne příliš všeobecná, neadresná. Fanoušky SF odradí vědní obory z 2/ a 3/ oblasti, naopak vědce-samouky, ekologisty, propagátory věd a jiné popudí to SF. Ani jedna skupina pak nevezme soutěž za svou, a pokud se pak soutěž v této podobě uskuteční, s SF a fandem už asi nic moc společného mít nebude.

V předchozích odstavcích jsem tedy zkritizoval vlastně všechno, co bylo o koncepci plánované soutěže zveřejněno. A aby mi nemohl nikdo vytknout, že umím pouze a jen kritizovat, dovolím si zároveň předložit několik vlastních představ, jak by se to mohlo udělat (čímž ovšem v žádném případě nechci zpochybnit právo sfk Slan soutěž uspořádat podle jejich představ - pouze doufám, že pokud naleznou v mých připomínkách něco podnětů k zamyšlení, pak by je následujících pár řádků mohlo také snad v něčem inspirovat).

Soutěž by měl sfk Slaný od začátku organizačně zajišťovat sám, protože větší počet organizátorů něčeho, co ještě nemá svůj pevný tvar a tradici, by vedl spíše ke zmatkům a konfliktům. Ostatní kluby by se měly angažovat tím, že soutěž obešlou - zde by měla organizátorům pomoci KK a různé individuální neformální kontakty mezi fanoušky a kluby.

Soutěž by bylo nejlepší spojit s některou jinou akcí většího charakteru (plas v Olomouci, Parcon, Dracon? - omlouvám se, ale "Ufouni ve Slaném" jako akce zůstane podle mne vždy spíše lokální záležitostí, a výběr místa pro konání soutěže by měl vycházet vstříc co největšímu počtu zájemců, což hovoří v prospěch Moravy), tím by její akcie stouply a finále by mohlo být veřejné.

Zápisník by měl soutěž podpořit především co do propagace, především v tom případě, že by byla vypisována také pro nejširší veřejnost (tj. nečleny klubů) či podle nějakých věkových kritérií (pro mládež). Neměl by však působit jako organizátor, pouze zaštitit vlastní finále.

V případě rozšíření pro veřejnost by se také zachovalo první vyřazovací kolo (ale pouze u nefanoušků SF), jinak by se jednotlivá regionální kola mohla konat v rámci různých místních conů pod patronací členů sfk Slaný (tj. jako jejich příspěvek k programu daného conu).

Přípravu otázek by měli organizátoři ponechat zcela ve svých rukách, pouze by měli zajistit ostatním klubům možnost navrhnout vlastní otázky (oběžníkem?) a z těchto pak případně také vybírat.

Celkově by bylo nejlepší začít od menšího měřítka, ale vytrvat, neboť v praxi se ukazuje, že pokud některá akce oplývá potřebnými kvalitami a setká se s všeobecným zájmem, jsou to sami účastníci, kdo si vynucují její pokračování, resp. rozšíření. A pak už je na čem stavět (viz již zmíněný SF ples v Olomouci).

Tolik tedy k soutěži. Nevím, jak jsou na tom ve Slaném a v Zápisníku s jejími přípravami, ale byl bych raději, abychom si o její koncepci mohli podiskutovat třeba právě ve Slaném, kde by se měla na podzim konat regionální porada českých SF klubů. Každopádně se v tomto případě přimlouvám za uplatnění zásady "Dvakrát měř a jednou řež".

V. Veverka

PS: Porada se měla původně konat na půdě R.U.R., ke změně došlo na základě návrhu L. Pešky, podpořeného ZR Z. Ram-
pasem, předsedou KK.

S F K L U B O V Ý K A L E N D Á R

24.-31. července	P l c o n (sfk Andromeda Plzeň)
26.-28. srpna	T e t r a c o n (sfk Castor Spišská N.V)
23.-25. září	Seminář o fanzinech (sfk Slaný)
22. října	seminář o SF filmu (sfk Šumperk)
19. listopadu	podzimní klubová burza R.U.R.
(19. či 20. listopadu)	Minicon (termín dosud bez záruky)
9.-11. prosince	D r a c o n (brněnské sfk)

termíny dosud neurčité:

podzimní burze Bratislava (listopad ?)
návštěvní den TM a KJV (říjen-listopad)
vyhlášení výsledků Nerudova žebáčka
podzimní porada českých sfk (Slaný)
podzimní porada slovenských sfk (KPVPVF)

DRAŽENÍ V BRATISLAVĚ

Jako odpověď na akci Pražáků a pomoc scifistům z východních oblastí zorganizovali aktivní Bratislaváci další burzu a dražbu knih v prostorách zasedacího sálu Slovnaftu. Tentokrát jsem si jako Ninja zajistil zaručeně účast /dokonce jsem si na pátek třináctého zařídil služební cestu, abych mohl v Bratislavě přespát a vzít to rovnou/ a v sobotu 14. května jsem si to už hasil autobusem do okrajových míst slovenské metropole. V autobuse jsem /ohozen v kvádru/ narazil na Pražáka, Vaška Soukupa a další dva Rouráky, kteří přijeli v noci. Pak přijel i Honza Vaběk z Parseku a nechyběl ani Slávek Sączek se svým pověstným polským stánkem. Morava příliš zastoupena nebyla a neobjevili se ani Spišáci, ale za to akci ozdobil svou účastí "proslulý SF sběratel a znalec F. Hlous". Knih bylo ažaž, takže se začalo o něco později, aby se všechno zapsalo. Ale nic se nedělo, každý si mohl dosyta pokecat nebo zašedivět: na dvou videích dávali Posledního hvězdného bojovníka, Trona, Life Force, Robocop /Robopolda/ a ještě něco dalšího o robotech. I o žaludky bylo dobře postaráno - jen pivaři měli v důsledku kategorického zákazu smůlul

Konečně se v 11.45 začalo. Dražbu vedl - jak jinak - nekorunovaný šéf bratislavského fandomu Vlado Srpoň. Počínal si opravdu skvěle, každou knihu dovedl "prodat" a elán ani dech ho stále neopouštěl, což vedlo k výroku jednoho z Pražáků, že snad "má místo plic kompresor". Dražilo se zuřivě, ale většinou to byla poválečná vydání, až na nějakého Wellse a pár dalších výjimek. A nejhorší byli zase Pražáci: rekord měl V. Soukup s 220 Kčs za Labyrint /pak ať píše něco o Ninjovi!/, já jsem dle ninjovské tradice získal Artefakty Borgese za 210 Kčs. Mezi další úspěchy lze počítat Koniec večnosti, několik Šimáků a Operaci Kili. Clarkových Odyseí bylo /i slovensky/ víc než dost. ..Nakonec se po dvou hodinách i Vlado trochu

unavil a hlavně musel zrychlit, aby se ta řada knih na pultě konečně vyprodala. Svého úkolu se ale zhostil skvěle a rozhodně si jako vyvolávač ničím s Velkým Veverkou nezadáá. A to měl ještě elán do bunzy, která vypukla ve tři. Tam byly obvyklé tituly, z nichž jsem si koupil jen jednu dlouho hledanou - detektivku! Prostě ningu uspokojit je těžké... Anglické knihy se vyprodaly hned na začátku, a z ostatních jazyků se prodala tu a tam nějaká maďarština /!/- v této řeči se objevila i Tarzanova saga. Ale bylo jasné vidět, že některé horší věci /Tupicyn, Bogáti ej/ se zkrátka neprodají v důsledku kompletní nasycenosti trhu. Tak snad jako dar na odrazení od sci-fi? A pak už se končilo, v dlouhé frontě se vyplácely peníze a my jsme se trousili na rychlíky /či pomalíky?/ do našich měst a obcí. Já osobně jsem ve vlaku přečetl dvě knihy, a chrápající Dederoni v kupé mě ani nerušili.

Akce byla rozhodně dobře připravena a proběhla bez větších obtíží. Jako Ninja sice nejsem odborník na organizaci, ale snad bych za sebe jenom doporučoval příště méně knih do dražby /když je jich víc stejných, tak jen některé podle ceny, a bez Purpurových planet/, aby byla dřív hotová a nemuselo se šturmovat. Ty přebývající dobré věci si každý koupí rád i na burze. Ale ať se vyjádří i další, a rozhodně se těšíme na příští akci tohoto druhu, ať už na Dabraconu nebo zase samostatně. A teď si počkáme, co Ostraváci na Parconu.

Trekkie Ninja Chrononaut

P I D I C O N

V sobotu 4.6. přicházím s osmiletým Honzíkem do klubovny Radiopaláce. Egon Čierny nám přiděluje Pidifanzin, což je pozoruhodná tiskovina.

Sešlo se asi osm dětí, většinou potomků členů klubu J.Verna. Petr Samohejl přivedl svého asi dvanáctiletého brácha Honzu. Sešlé děti byli sami kluci, takže předkládám vědeckému zkoumání (experimentálnímu ověření) otázku, jestli pravověrný scifista může vůbec zplodit dceru. Nejmladší byl šestiletý Egonův syn, který vůbec není Egonovi podobný a díky tomu je úžasně roztomilý. Řady dětí doplnili nezletilí scifisté, jako Filip Škába, a organizátoři jako Pražák a Rameš (nebo jsou taky nezletilí?). Vcelku dospělí početně mírně převažovali.

Egon začal promítáním diapozitivů, většinou na nich byly obálky amerických časopisů třicátých let. Přitom vykládal, co je to sci-fi, roboti, rakety, což prošpikoval pro něj charakteristickými proklamacemi, jako že dobro zvítězí a podobně. Agilní synové Karoly Biedermannové mu do toho neustále skákali a doplňovali jeho výklad.

Následoval test znalostí sci-fi, kde se děti sice často pletly, ale přesto bylo znát, že jsou se sci-fi v demim kontaktu a že tvoří hlavní část jejich kulturní stravy. Honzík, který čte pouze Hokejovou ročenku a Encyklopedii fotbalu, byl zcela vyřazen. O přestávce se rozplakal, neboť se právem obával, že budou následovat další podobné soutěže a úkoly. Marně ho Egon utěšoval, že nejsme ve škole a není to povinné. Plakal dál zase z jiného důvodu, že totiž nedostane moduritovou příšeru. (Moduritové příšery jako odměny pro vítěze jsme totiž dělali u nás doma. Jediná opravdu pěkná od Inky Jelínkové připadla Honzovi Samohejlovi za vítězství v první soutěži. Honzík uplácal taky jednu příšerku a teď se mu nechtělo přenechat ji někomu jinému, aktivnějšímu.)

Po přestávce jsem přečetla dvě krátké povídky, které měly děti dokončit. Jejich fantazie byla obdivuhodná, nedaly se nijak omezit začátkem příběhu a lítaly po planetách a časem a fabulovaly neuvěřitelné věci. Vzpomínám si na placatou planetu, kterou hrdina prokopl nohou skrz-naskrz, a na diskusi, jestli na té planetě byla atmosféra a jestli byla taky placatá.

Následovalo kreslení sci-fi motivů. Tu se Honzík rozplakal potřetí, neboť nerad kreslí. Výkresy byly vtipné, namátkou si vzpomínám na jeden nazvaný "zachování tradic", což byl pochod do Prčic, kde pochodoval jakýsi tank křížený s robotem a stonožkou.

A na závěr něco pasívní zábavy - video. Šlo o film Poslední hvězdný bojovník (Starfighter), silně připomínající Hvězdné války. Hrdina dosáhne rekordního výkonu na hracím automatu, který je instalován v zapadlé vísce. Na základě tohoto testu si ho přijedou vyzvednout z Hvězdné ligy. (Vůz vyslanec Hvězdné ligy spočátku připomíná auto, avšak náhle se vznese do kosmu, vysunou se z něj křídýlka a zkrátka se z něj vyklube auto - shuttle. Při této scéně se ozval výkřik z publika: "FAVORIT!")

Hvězdná liga je pak téměř vyvražděna zlými povstanci, ale hrdina sám rozstřílí celou armádu těchto negativních hrdinů a zachrání celou galaxii. Honzík byl konečně spokojen, i když měl místy potíže s pochopením některých nuancí - byla to totiž německá verze, přes kterou se mluvilo česky, do toho Egon pronášel vysvětlivky a já jsem se je snažila upřesňovat. Takže když jsem třeba řekla: "Von si sundal hlavu, protože je to robot," Honzík se zeptal: "A kdo?" - Mezitím už tam byl úplně jiný záběr. Bylo to na mrtvici. Jinak myslím, že děti byly zaujaty scénami, kdy robot - přesná kopie hrdiny - se neuděl správným způsobem vrhat na partnerku, což mu ta dívka velice zaslíbala.

Video taky skončilo a Honzíkovi konečně uschly slzičky, když tu Egon hodil na stůl pár plakátů Tatrasonu se slovy: "Děti, rozeterte si to." Děti drapsly plakáty a na Honzika žádný nezbýl. Brečel potom až k metru.

Takže po absolvování Fidiconu jsem byla zcela vyčerpána a zdeptána.

Letošní jarní klubová burza R.U.R. proběhla na rozdíl od předchozích v relativním klidu, což odstatně odpovídalo i změně koncepcí, vynucené zkušenostmi z loňského roku. Namísto velkého Raisova sálu byl proto zvolen za místo konání Malý sál v Radiopaláci spolu s přílehlými prostory, což se ukázalo jako více než dostatečné. Účinnou pomocí byla místní šatna přímo před vstupem do sálu, takže nám odpadly obvyklé starosti co s taškami a vrchním ošacením. Pro návštěvníky burzy byla navíc k dispozici ještě i naše klubovna, takže u příjmu odpadl obvyklý zmatek, výhodou bylo také umístění příjmu do šatny Malého sálu, odkud se knihy daly operativně přesunovat.

Vzhledem k tomu, že burza byla uspořádána pouze pro členy klubu a pozvané hosty, byla účast cca 150 návštěvníků (nepočítaje v to organizátory, vedené Vaškem Soukupem, jichž byla kolem 15) více než dostatečná.

Nabídka byla již tradičně bohatá a ceny mírné, některé až nezvykle velmi mírné ve srovnání s jinými burzami čiblesními trhy čehož využili především fanoušci ze Slovenska k početným nákupům. Prostor Malého sálu byl i přes svůj název dostatečně velký na to, aby bylo knihy i kupující kam rozložit, a tak ani nedošlo k obvyklým tlačenicím či frontám před vchodem. Celkově se průběh celé burzy dal označit výstižným slůvkem "pohoda".

Na burzu měl v odpoledních hodinách navázat seminář o výměnných SF burzách, o který však projevil naše SF kluby zájem opevdu minimální a na místo se dostavila (či spíše by se dalo říci že až do jeho zahájení vytrvala) pouze delegace bratislavských klubů. Jednotný systém burz byl proto záležitostí spíše dvoustranného jednání Prehe-Bretislava: účastníci se závazně dohodli na jednotném způsobu organizování burz, jímž byl s ohledem na přehlednost při výběru a administrativní otázky zvolen systém kartiček ve volně vyložených knihách. Pro případné využití počítače, na kterém pracuje V. Veverka z R.U.R. bylo dohodnuto rozdělení kódů jednotlivých majitelů (které nahradí až dosud používaná pořadová čísla) celorepublikového významu s tím, že bylo pametováno s volným místem i pro případné nepřítomné zájemce. O dalším osudu dohodnutého systému bezesporu rozhodne, jako o mnohých jiných projektech, evidentně až pozdě, takže na podzim uvidíme.

Součástí semináře měl být i tiskový materiál o vývoji burz na Perconu, který se však nepodařilo včas rozmnožit a tak se jeho koncept stal základem následujícího článku, který přehledně ukazuje vývoj dnes již "pamětních" parconských dražeb, z pohledu jejich organizátore.

K O L O T O

k o l e n

k n i ž e k

Na té vůbec první aukci v roce 1982 jsem nebyl (vojně). Die vzpomínek účastníků se prý ani o nějaký organizovaný prodej nejednalo: lidé se prostě sešli, pár nedšenců vytáhlo knížky na prodej a vzápětí už nebylo co nakupovat. Co se týče cen, uvízl mi v paměti dnes již zřejmě anonymní výrok jednoho fanouška o dva roky později poté, co se Součkův "Pes beskervilský" vyšplhal až na 207 Kčs: "Když si vzpomenu, že předloni jsem dostal ve vlaku cestou domů od kohosi Simeke (Když ještě žili lidé) darem...."

Bylo-li tedy na prvním parubíčském setkání k mání pár desítek knih, o rok později již byli organizátoři zaskočeni záplavou zhruba 300 titulů. Předem počítali prakticky jen s tím, že nějaké ty knížky k prodeji budou, domluvili se s Ondřejem Neffem, že jim je vydraží, a na to celé vyhradili nedělní dopoledne od 10.00 do 12.00. Rozsah nabídky však udělal všem čáru přes rozpočet a aukce se poprvé stala tím, čím se zapsala všem do paměti, to jest organizačně i časově náročnou záležitostí.

Improvizovaný systém vyvolávání - lísteček - výdej - výplata se protáhl do pozdních odpoledních hodin a jestliže šťastní majitelé kartiček s názvy vydražených knih posléze čekali až dvě hodiny, až budou moci zaplatit a knížky si odnést, prodávající ztvrdli na místě ještě déle, než se provedlo vyúčtování a výplata.

S poukazem na neúčelnost takového systému jsme na jarní poradě 1984 navrhli, že se sfk Spectra ujme organizace celé dražby. Nějakou dobu se sice diskutovalo o tom, jak by se to mělo správně dělat, leč nakonec byl návrh kluby i organizátory přijat s tím, že si máme poradit, jak budeme moci. Již tehdy byl základem naší koncepce přímý prodej knih během aukce, a těsně před Parconem se na základě diskuse na poradě zrodil i spásný nápad rozdělit prodej na aukci a burzu. Rozdělení bylo jediným možným logickým krokem: počet přijatých knih v onom roce dosáhl 700 a když bylo na vlastní dražbu připraveno již 300 titulů, chodili za námi starostliví fanoušci s varováním, že to přeci v těch dvou hodinách nemůžeme stačit (kdyby tak tehdy tušili, že o rok později projde našimi rukami během 2,5 hodiny na 600 knih !).

Díky nasazení celého klubu včetně těch nejmladších jsme se tedy se záplavou knih vypořádali se ctí a získali také první zkušenosti s tak rozsáhlou akcí. No a již cestou z Parconu 1984 se rodily plány, jak to napříště udělat ještě lépe. Bylo jasné, že počet knih bude i nadále stoupat (povzbuzen leckdy vskutku horotnými cenami u některých vzácnějších titulů). Dalším logickým krokem tedy bylo rozvíjet dále burzu, tedy prodej v předem připravených prostorách za pevné ceny, ne úkor vlastní aukce, kde je cena tvořena na základě zájmu kupujících a je nutné každý jednotlivý titul vyvolávat zvlášť. Pro třetí Parcon již tedy platilo pravidlo, že o tom, zda kniha půjde do burzy či do dražby, bude rozhodovat organizátor prodeje a nikoli prodávající, jako tomu bylo předtím (to byl jediný způsob, jak omezit počet dražených titulů na rozumnou hranici). Další novinkou bylo také oddělení cizojazyčných titulů od hlevního "programu".

I přes nejrůznější optimistické či pesimistické odhady nás však v roce 1985 prexe opět zaskočila a počet celkem přijatých knih překročil i mnohou odhadovanou magickou hranici 1200 kusů, kterému ostatně kromě mne věřil málokdo. Rize vypukla někdy kolem 00.30 v noci ze soboty na neděli: vzhledem k tomu, že jsme otázku burzy či dražby řešili na začátku burzy ~~posléze~~ bez celkového přehledu o kvalitě a kvantitě nabídky, vymklo se nám to poněkud z rukou a počet titulů do dražby dosáhl 800 kusů. Po složitých změnách, přesunech (uskutečněných ze vydatné pomoci několika dobrovolných brigádníků z Castoru a Stimmu) a papírování (z něhož vznikly později reklamace typu "jak to, že mně jste ten titul prodali vs burze a táhletomu jste jej dali do dražby !?) byl počet knih v aukci snížen na přijatelných 600 kusů a tato záplava po bezesné noci byla také zvládnuta. Vzpomínám se na ten týden.

Po předchozích zkušenostech byly tedy výchozí teze pro rok 1986 jasné: všechno jde do burzy (ať si všichni podle tohoto upraví ceny již na příjmu) a o tom, co bude v aukci, lze rozhodnout až těsně před zahájením prodeje, tj. ps ukončení příjmu. Vět-

šine lidí to přijala s pochopením a tak snad poprvé ze čtyřicet let byla celá akce co se týče kvantitativních ukazatelů a administrativních zmatků v pohodě i přes další nárůstek počtu titulů (cca 2000 knih). Osvědčila se také nová opatření: příjem knih již před Parconem (auto bylo plné a totuto formou byla přijata 1/4 titulů), nová organizace příjmu (kažty i seznamy si psal každý prodávající sám i za cenu zdržení příjmu, organizátoři se ale díky tomu mohli plně soustředit na kontrolu a vlastní hládkou organizaci příjmů), rozdělení aukce na zahraniční, předválečnou a poválečnou literaturu s přede stanovenými časy začátku i vyvěšení seznamů titulů připravených k aukci ve fayeru VŠCHT (to byl nápad I.Železného, který jsme stihli realizovat právě díky úspore času i lidí na vlastní příjmu). Jako dobrý nápad se při vlastní akci ukázalo i ono mnohými zpochybňované rozhodnutí přesunout burzu z VŠCHT na koleje (aby nebyl narušován hlavní program odchodem lidí "stát frontu" a neustálým chozením sem tam při burze) a zavést pořadová čísla (-dtto - plus rovnoměrnější rozložení kupujících na jednotlivé půlhodinové bloky).

Kromě těchto úspěšných nápadů byly samozřejmě i pokusy, které nevyšly. Týkaly se omezení zisků z prodeje předražených titulů (auditorium tuto myšlenku nepodpořilo) či úvah, jak zabránit zbytečnému přebíjení se dvou sběratelů-maniaků.

Je proto jistým paradoxem, že právě v době, kdy vlastní organizace parconských burz dospěla k relativně "vyzrálému" stadiu co do praktické koncepce, se jejich historie spolu s Parconem v Pardubicích uzavřela. Tím se také po roce 1986 těžiště SF burz přesunulo z velké celostátní akce, již parconská burza byla, na menší burzy při jednotlivých místních conech (resp. samostatně pořádané). Vzhledem k tomu, že se na těchto akcích nikdy neshromáždí tak rozsáhlý "dáv kupujících" a že značná část fanoušků má již své knihovničky "necpány k prasknutí", jsou organizační i cenové problémy těchto burz poněkud rozdílné. Zde opravdu došlo k nasycení trhu a poklesu cen i u atraktivnějších SF titulů - tedy ukáže teprve letošní ostrevská burza, která by měla, alespoň co se týče rozsahu, na parconské úzce navázat. Takže se nechme překvapat.

V.Veverka

Klub Julese Vernea Praha vyhlašuje soutěž

"O nejlepší dobrodružnou sci-fi"

podmínky: do soutěže přijímáme příspěvky s dějem, který se odehrává ve vzdálené i blízké utopické i dystopické budoucnosti, přítomnosti i minulosti na Zemi i za hranicemi viditelného a paralelního vesmíru. Příběh se může odehrávat ve prostředí ultravyspělých galaktických (nebo i větších) supercivilizací stejně jako v prostředí pravěkých, středověkých i jiných společenství. Podmínkou je dobrodružnost se sci-fi motivem, bez pomoci kouzel a čarodějů.

Příspěvky zasílejte psané čitelně strojem ve dvou kopiích. Rozsah není omezen, příspěvky zůstávají porotě k dispozici s tím, že se je pokusí zveřejnit buď ve zpravodaji Poutník nebo v jiných fanzinech.

Termín uzávěrky: nejpozději do 1.12.1988 na adresu Egon Čierny
Metěchova 14 Praha 4 140 00

sík Andromeda Plzeň vyhlašuje

V. ročník literární soutěže "O stříbřitělesklý
helmochron"

Příspěvky s tematikou cestování časem zasílejte ve dvou vyhotoveních normovaným strojopisem nejpozději do 17. října na adresu

ing. Karel Jedlička Nepomucká 15 Plzeň š17 04

v ý s l e d ě k y :

Soutěže o nejlepší fantasy Klubu Julese Vernea se zúčastnilo celkem 38 autorů se 63 povídkami. Vítězem se stal Vilma Kadlečková (členka R.U.R. - pozn. red) s povídkou "Tři z Akroné" (vyšla v Poutníkův kšest č. 20 - pozn. red). Vítězka byla/bude odměněna klubovou cenou - černým sloupem posetým rudými hřeby, vytvořenou na počest povídky R.E.Howerda "Rudé hřeby", jenž bude otištěna ve zpravodaji Poutník-speciál 87.

další kolo soutěže o nejlepší fantasy bude vyhlášeno v roce 1989, neboť se bude střídát se soutěží o nejlepší dobrodružnou SF (viz předchozí stránka).

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

v soutěži o nejlepší vědeckofantastický kreslený seriál

B e m í k 1987

zvítězili: v kategorii podle knižní předlohy
Vladimír Tučapský se seriálem
"Hains" "Texeský týden"

v kategorii ne vlastní námět

Vladimír Hanuš+ se seriálem
+ Jindra Slávek "Ratus"

Odborná porota za předsednictví K. Šaudka dále udělila:

zvláštní cenu poroty J. Maxonovi ze grafické ztvár-
nění seriálu "Ulmex"

8 zvláštní cenu pro autora do 17ti let K.Stibralovi
ze seriál "Výprava, která propadla"

podkladové materiály k soutěži, diplomy a soutěžní práce budou účastníkům zaslány poštou v průběhu srpna 1988. (kategorie psaný scénář nebyla pro minimální obsazení hodnocena). Soutěže se zúčastnilo 12 autorů se stejným počtem seriálů, z nichž 6 bylo v kategorii na vlastní námět a 6 v kategorii podle knižní předlohy. 8 seriálů bylo kompletních, 4 v ukázce, pět seriálů bylo barevných a 7 černobílých. Autorem diplomu pro účastníky je opět K. Paudek.

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Cenu Halmochron '87 získala Vilma Kadlečková za povídku
Rose Mathiella

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

V prvním kole soutěže o nejhorší SF knihu na Pivoconu 88 "zvítězily": 1.-2. R.Alvarez "Případ stretenej energie" (ant.Vesmírne hry)
G.Mertynov "Reportáž z Marsu"
3. M.havliček "Jedovatý muž"

JAKÉHO CHCI HRDINU

Hrdina je od samého začátku přesvědčen o své pravdě, zná své schopnosti, má zdravé sebevědomí a je ochoten svou pravdu hájit. Hrdinové naší současné SF jsou vláčeni okolnostmi a poddávají se pocitům křivdy, zatímco správný hrdina se nebojí nesnáží a křivdu bere jako součást života. Nebojí se předem prohry a umí prohrávat

Hrdina nemusí být profesionál, cvičený na řešení potíží. /Takový je např. Conan nebo výsadkář Robert v knize Jaroslava Šikla Mrtvé komando./

Hrdinou je také člověk všedních dnů, hájící správnou věc. V české SF literatuře jich zase není tak málo. Např. v Součkových knihách Cesta slepých ptáků /dr. Kameník, Bjelke/ a Pevnost bílých mravenců /Jarda Kos/. Hrdinové knihy Brabence a Veselého Dobrodružství v Eridanu. V knihách J.S.Kupky Mat královně /Koleta/ a Hlavní muž světa /profesor Krajan/. Ve Velinského Zápiscích z Garthu /Rang Vietto/. Ve Vejdělkově Návratu z ráje /Řehoř/. Nebo konečně i v povídce Milana Pohla z Parconu 84 je dětský hrdina Bertík, který se i v zoufalé situaci snaží najít východisko a bojovat.

Naši autoři SF většinou mají hrdiny, kteří jsou spíše pozorovateli než tvůrci děje. roč mám číst o všedním životě, když ho žiju? Co je, znám. Chci poznat něco, co neznám.

Hrdina dnešní literatury je náš "soused". Ale toho přece nepotřebuji poznávat z četby! Kolem nás je mnoho zlého a my jsme v tom. Lidé ztratili chuť bojovat s potížemi. A to je zásadní chyba.

-eč-

MILÝ

EGONE (I)

Tvoje teorie je dosti zvrhlá.

Myslím, že tebou vytipovaní hrdinové mohou mít /na roz-

díl od Conana/ jisté literární kvality, ale asi by mě dost nudili. Nebudou to žádné jedničky pro nás literární labužníky. Opravdové umění musí vyjadřovat pravdu, to se nedá nic dělat. Když jsou lidé otrávení, skeptičtí, pasivní a otupělí, musejí být hrdinové groteskní outsideři nebo ublížení ukřivdění chudinkové nebo potrhlí a pošahaní pábitelé nebo tragikomické figurky... prostě něco na ten způsob. Aby v tom byla ta atmosféra doby, ten kontrast velkých a prázdných slov a tezí a zbožných přání, která ne a ne se splnit na jedné straně a kocourkovského blbnutí, neschopnosti a drobného lidského snažení, které zůstává pořád v podstatě stejné na straně druhé.

Uvědom si, že zrovna dnes je ta nejnepříznivější doba na ty tvoje vzory. Naše literatura už několik desetiletí /nebo vůbec odjakživa?/ strádá těmito snahami o zastírání skutečnosti, lakováním narůžovo, voluntarismem, podkládáním pseudoproblémů... Já vím, že ty to myslíš jinak, ceš duševně zdravé hrdiny, jenže tvoje tragédie je v tom, že se na této platformě scházíš s takovým Janem Kozákem.

Čili: budeš-li na svých tezích tvrdohlavě setrvávat, tedy věz, že neholduješ skutečnému umění, nýbrž jen relaxačnímu počteníčku. Pakliže to uznáš, nebude už potřeba dál diskutovat a všechno bude O.K.

-EH-

M I L Á E V O (I)

Jsem vyděšený z toho, že ani Ty, taková chytrá žena, nepřipouštíš, aby alespoň ve SF bylo místo pro hrdiny. A to je škrtáš ještě z literatury vůbec.

Hrdina v literatuře nelakuje společnost narůžovo. Naopak. Protože je pro něco a proti něčemu, bojuje, a tak realita, v níž žije, musí být rozporná, a ne růžová. Rozdíl mezi mnou a Kozákem je v tom, o jakých hrdinech se píše a jak. Je rozdíl mezi hrdiny z edice Magnet a hrdiny Čapkových románů a her V+W.

Kam až může jít volání po "ukřivděných, otrávených chudinkách a outsidersích" ilustruje román Normana Mailera Katova píseň. Z tisíce stran je vrahovi věnováno 800 stran a jeho obětí jenom 150.

Ale můj hrdina není "ukřivděný a pošahaný" vrah, ale ten, kdo je ochotný bojovat za pravdu. Uvědomuji si, jaká je doba, ale to nikoho neomlouvá. Kolem nás žijí desítky lidí, kteří v boji za svou pravdu obětovali pokojnou, "všední" existenci a dokonce i život.

Mnou uvedené příklady hrdinů SF jsou většinou žel staré několik desítek let. Nových není. Myslím si, že chyba není v době, ale ve spisovatelích, kteří se přizpůsobili. Píší pak o sobě a neumějí se povznést přes svůj nízký obzor. Anebo na to nemají odvahu.

Naštěstí jsou i výjimky a hrdinové v naší sci-fi se občas objeví. Jako v Neffově Vejci naruby nebo v Pecinovského povídkce Její Veličenstvo a v jeho "ornitologické" sérii.

Nikdy jsem nepopíral, že mám rád "relaxační počteníčko". A SF do něj většinou patří. Přečti si o tom esej V. Vlka Ach, ta hrozná SF /Poutník č. 13/. Ale musí to být dobrá SF.

Rád však čtu i, jak Ty píšeš, "skutečné umění". Ale to existenci hrdiny v něm nevylučuje. Anebo Homérova Ilias a Odyssea plná hrdinů je braková četba bez umělecké ceny?

-eč-

P.S. Ale svým názorem neodsuzuji názory jiné. Každý má právo psát a číst to, co se mu líbí, a má být tolerantní k názorům a zájmům druhých.

(pokračování na další straně)

Ty, takový inteligentní muž, a zřejmě zcela bez intuice. Nechceš a nechceš se vžít do mého zaujetí pro realitu samu. Lakováním narůžovo jsem mínila právě výběr hrdinů - takových, jaké bychom si přáli. Znamená to psát o jakémisi ideálním světě, který kolem sebe nevidíme; znamená to literaturu didaktickou, která ukazuje: "I vy jedni lidičky, koukněte se, jací byste měli být... odvážní a pravdomluvní...!" Neříkám, taky na mě působí, když třeba v Rychlých šípech od Foglara vidím šťastného sirotka, který je přijat do učení a slibuje, že bude řádným a čestným občanem... nebo když si Rikitar libuje, jakou prokázal službu vlasti, když vychoval tak silné, zdravé, pravdomluvné, přímočaré, rytířské a pracovitě hochy! Fakticky mě takové věci vždycky děsně seberou; něco mi zaškrce hrdlo /dojetí/, slzy my vhrkávají do očí, cítím lítost nad jakýmsi ztraceným rájem starosvětských jistot.

Ale nedá se nic dělat, realita kolem nás je jiná. Lidé jsou otrávení, lhostejní, uzavření do vlastního mikrokosmu. Spoustu věcí dělají formálně, s vědomím, že je to šaškárna. To, co bývalo ideálem, se teď už posouvá také do oblastí té tragikomické šaškárny. Proto se nedá na žádném ideálu stavět, s žádným ideálem, /hodnotou/ počítat. Nemůžeš chtít zdravé a normální hrdiny, protože neexistuje žádný pevný bod, ze kterého bychom zdraví a normalitu mohli definovat a uznat.

Kladní, zdraví hrdinové jsou zkratka jaksi předčasní /všimni si skrytého optimismu - třeba jednou předčasní nebudou!/: působí chtěně, neskutečně, didakticky. V době Čapka a V+W lidé věřili upřímně v takové ty základní hodnoty, jako ten Foglar. A v Homérově antice byli lidé vůbec optimističtí, nekomplikovaní, dětsky dychtivě objevovali hrdinské příběhy, epiku, moralku. Dnes je to všechno jinak.

Kdybych těm pionýrům v kroužku ochránců přírody, který vedu, říkala, aby byli čestní, milovali svou vlast, bojovali za pravdu atd., tak by na místě omdleli. Nebo spíš zívali nudou a přestali na ten kroužek chodit. Dnes je všechna ta kladnost tak zprofanovaná, že nezbývá, než být naprosto konkrétní, autentičtí. To znamená: znova, od začátku se vcítovat do toho, co jest. Pionýrům říkám konkrétní fakta o konkrétních zločinech, které se na poli ochrany přírody dějí. /Jelikož znaš moji morbidní povahu, dovedeš si představit, jak hluboce otřesení otchazívají z kroužku./ Do sci-fi, kterou píšu, vtěluji také všechno znepokojující a zranující, co cítím kolem sebe, a jenom taková sci-fi mě taky zajímá. Kdežto hrdinští hrdinové mi připadají schématičtí; neposkytují mi ani útěchu, ani návod, jak žít, kdybych o něj stála. Poskytují jen a jen pochybný únik.

Pecinovského hrdina v Jejíh Veličenstvu je pro mě ještě stravitelný. Nebo když počítáš Václava Novaka ke kladným hrdinům, budiž. Na takové platformě bychom se mohli i sejít. Ale proč se ti nelíbí, že se Mailer tak moc zabývá vrahem, to nepochopím. Patologické jevy je právě přeci potřeba se zabývat!

U Neffa jsou hrdinové kladní přes chlapské drsnáctví. To mi připadá jako něco tak exotického /vzhledem k mužům - zranitelným křehkým květinkám, které většinou vidím okolo sebe/, že o tom nemohu vůbec nic soudit. Asi jako by psal o Mniších z Tibetu nebo o obřadech lidojedů - tak vzdálení jsou mi ti chlapi - drsnáci. Tím chci říct, že se musím zdržet hodnocení, ale že se současnou realitou, kterou vidím kolem sebe, to nemá moc společného.

Napadá mě, že ta maximální kontrétnost je možná nejlepší šance i pro sci-fi. Ve smyslu vytváření domyšlených, sugestivních vizí. Je potřeba prostě citlivě reagovat na to, co je kolem nás. Vůbec to jen zmapovat, procítit je dost velký úkol. A dávat si předem ještě úkol, že budu psát o kladných hrdinech, by znamenalo riskovat, že to, co napíšu, nebude už tak spontánní, prostě že to bude špatné.

Ti autoři, kteří se přizpůsobili době a píší jen o sobě, o svém nízkém obzoru, jsou samozřejmě špatní /naš oblíbený terč Švejda/. Ale pokud píší pravdu - o kompromisech, marasmu, absurditách, neschopnosti, nemohoucnosti, pokřivenosti, pak je to dobře. Práva odvaha je potřeba spíš k tomu vidět věci tak jak jsou, než uměle křísit zdravé správné prima hrdiny. Těm už totiž žádná resuscitace nepomůže.

/Jo: a Poutníka mi nikdo nikdy nedá přečíst - např. ty./

MILÁ EVO ! (II)

Myslím si, že nemá smysl v naší diskusi pokračovat. Každý z nás je přesvědčen o své pravdě, ale nakonec je to tak správné.

Jen jednu poznámku k době, ve které žijeme. Strašně často se cituje hliněná tabulka se sumerským nápisem stará 5000 let, která je v Britském muzeu (cituje se tak často, že pochybuji o její existenci), světou "Už není tak, jak bývalo". V Homérově, Čapkově a v naší době žili a žijí "hrdinové" i "nehrdinové". Hrdina není ten, kdo jenom ovládá meč nebo blaster, ale ten, kdo dokáže žít tak, že se za svůj život nemusí sám před sebou stydět.

Mám k Tobě ještě velikanskou prosbu. Nechej nám "mužům - zranitelným křehkým květkám" alespoň naději, že za 300 let budeme jiní, lepší, a ne takoví, jako ti, "které většinou vidíš kolem sebe".

(Jo: Poutníka Ti nikdo /tj. já/ nedává číst, protože nad ním ohruješ nos !)

- eč -

"O KOZE A VOZE"

To je přesně ono! Pravda pravdoucí, je to přesně tak!, říkál jsem si v duchu, když jsem četl Egonovu miniesej o postavě hrdiny. No jo, má pravdu. Je to přesně tak, sám bych to líp nenapsal, honilo se mi hlavou o chvíli poté, co jsem četl Evinu odpověď na Egonovy teze, odpověď, která odmítala první poslední, co Egon požadoval. A vzhledem k tomu, že jejich pomyslná diskuse měla celkem pět částí, byl jsem takto nucen změnit názor celkem čtyřikrát, abych posléze dospěl k závěru, že za a) pravdu mají oba, leč každý (samozřejmě) tu svou, b) takhle nějak si představuji dialektiku v praxi (oba mají pravdu a zároveň ji oba nemají) a za c) že většína čtenářů bude mít zřejmě z toho všeho dojem "Egon o voze, Eva o koze".

Vzhledem k tomu, že z nějaké strany začít musím, začnu od Egona, protože ten byl se svým příspěvkem první.

Egon požaduje hrdinu s velkým H, hrdinu, který v přeneseném slova smyslu dřímá v Tarzanovi, Conanovi a dalších, a zprostředkovaně pak také v každém jejich nadšeném čtenáři. Což Eva zásadně odmítá, neboť nikde dosud žádného Conana ani Tarzana neviděla, a ví, že neuvidí. Vzhledem k záplavě aktuálních problémů, které by ráda vyřešila, nemá na "přestavbu světa" a boj proti Zla s velkým "Z" ani čas, ani chuť, ani sílu. Je totiž nucena žít v realitě, a to dost ubíjí.

Egon to má svým způsobem těžké. Odmítá se smířit se skutečností, jak ji vidí Eva, ale v praxi jako by mu nezbyvali než ti "únikoví" hrdinové z Fantasy a pohádek. Tam to alespon bylo jasné: tady jsou ti dobří, tady ti zlí, já vezmu meč a udělám pořádek. Já vím, je to dost zjednodušené, ale tenhle postoj odráží postoj člověka, který chce prostě být pánem svého (a nejen svého) osudu. Proto ten "útěk" do fantasy a minulosti; tam to totiž opravdu šlo. Tam člověk neměl do seberealizace daleko, přičemž pod pojmem seberealizace v obecném měřítku myslím vnitřní uspokojení jedince nad tím, že jeho život má smysl a že něco dokázal. V současném přetechtrizovaném životě je něco takového velmi obtížné: doby se změnily a s nimi i osudy hrdinů. Dnešek je poznamenán tím, že každý z nás je jen malým pomyslným kolečkem v nesmírně složitém mechanismu. A jen hestka těch koleček je natolik důležitá, aby svou funkcí (či nefunkcí) byla schopna ovlivnit celé soustrojí. Na těch ostatních jako by ani nezáleželo. Člověk se chce seberealizovat, a kde nic, tu nic. Chce měnit svět, a maximálně si tak ještě nabije hubu (když se točí všechna kolečka kolem, není radno se pokoušet zpomalovat). Egon požaduje rozlet ducha, ale současná doba nedává pro žádný let místo. Chudák hrdina úpí.

Při pomyslné transpozici Egonovy hrdiny, bojujícího ze velké myšlenky v dnešním světě malých činů, jsem se dostal až ke tragikomické postavě úředníka, který své zásadní názory na smysl života prokazuje například tím, že v práci nekrade sponky z kancelářské papíry, jako všichni ostatní. Takový úředník je postava na jedné straně komická, na druhé tragická, a na třetí veskrze heroická (a jako taková by se ve své bizarnosti možná líbila i Evě): všichni kolem krádou kdejakou plákovinu, on ne. Jeho síly vyčerpává nejen samotný fakt, že píše každodenní hrdinství, ale i skutečnost, že při tom musí ještě sám sebe přesvědčovat, že je normální (protože okolí vychází z toho, že normální je krást a kdo nekrade, okrádá rodinu). Navíc svou "úchytku" musí pečlivě skrývat před ostatními, aby na něj nezačali koukat skrz prsty. Hrdinství v dnešním všedním světě může být jen malé, a proto jsou malé i "hrdinské činy".

Nemohu si pomoci, ale výsledné spojení obou požadavků, tj. Hrdiny a Reality, mne v této podobě nijak neuspokojuje, a určitě nejen mne.

Vezměmež to nyní z druhé stránky, z té Eviny. Příběhy, které Eva píše leckdy s člověkem dost bouchnou o zem, ale v tomhle má Eva pravdu, taková už je realita, a když s námi ta realita bouchá o zem ... jenomže co dál? Už dlouho mne zaráží skutečnost, že kdejaký autor, popisující budoucnost tohoto světa, sahá vždy a pouze po antiutopii (jediná výjimka, bohužel ne zrovna nejšťastnější, je Blažkovo Nejlepší století). V takové antiutopii se pak budoucnost definuje souborem věcí, které nechceme - ale čtenář nikde nenašle, co tedy vlastně chceme a jak se k tomu dostat.

Popisujeme realitu, a už tím samotným popisem se natolik vyčerpáme, že nemáme sílu ani chuť ji měnit, ale jak praví klasikové ML, o to přeci tady právě jde, ne?!

Leckdy jde ten supernaturalistický popis krušné reality dneška (leckdy za podpory konstatovaným deklasováním jedince do bezvýznamné součásti kolosálního mechanismu) tak daleko, že

a) dokonce i sám autor ztratí sílu a víru, takže pak nemá čtenářům co předávat (že je to zlé, víme všichni, a analýza bez vnitřního přesvědčení že to jde změnit každého čtenáře spíš ubíjí, to jest napomáhá fixovat daný stav věcí), nebo pak

b) zdrcený čtenář se jde seberealizovat snad jediným způsobem, který mu dá okamžitý a (jaký to paradox) plný pocit vlastní jedinečnosti, to jest jde a spáchá nějaký ten výstřelek (punkem počínaje a "Proč?" konče).

Jak už jsem konstatoval, pohledy Egon a Evy, pokud je čteme opravdu pozorně, nemohou nevzbudit dojem "já o voze, ty o koze". Teď jde jen o to, správně je seřadit. protože koza by měla být vždy před vozem, výjma okamžiků, kdy se na něm veze (což je ideální stav).

Evin požadavek reality je ten vůz, se kterým potřebujeme pohnout, Egonův hrdina zase ta koza, která jej musí rozhýbat. Buď-li vůz špětně zkonstruován (např. kola do čtverce), nepojede. Buď-li koza špětně živena, příp. špatně zapřažena (hlavou k vozu), ani se nehne z místa.

Postava Hrdiny, jak ji Egon propaguje, je hrdina pohádkový, hrdina který především bojuje. A ví, že jeho boj má smysl, byť ba to s ním vypadalo sebehůř, protože v okamžiku, kdy veškeré racionální argumenty mluví proti němu, postaví namísto rozumu víru, naději a touhu, a jde dál a nakonec zvítězí, protože Dobro zvítězit musí!

Hrdina Evy Hauserové je hrdina, který hledá. Nemá pevnou půdu pod nohama, musí nejdříve zjistit jak si na tom stojí a co je vlastně kolem něj. Musí být schopen především hledat, ať už jsou cipovědi na jeho otázky sebevíc zdrcující a zranující.

Egonův hrdina je síla, která umožní člověku jít vpřed. Evin hrdina je síla, která je s to mu ukázat směr. Jeden bez druhého zůstává polotovarem, s nímž se zcela oprávněně jak Eva, tak Egon odmítají spokojit. Kdo nečetl a neměl rád v dětství pohádky, a to nejen ty o Honzovi a zlém Draku, ale i ty o Tarzanovi a dnes už i o Lukovi Skywalkerovi, ten se většinou dříve nebo později smíří se svým osudem, protože mu chybí ta tolik potřebná víra v dobro a pokrok. Nikdo ji v něm nezasadil. Ten kdo zůstal u těchto hrdinů i v dospělosti, kdo se opájí jejich velikostí a sní o hrdinských činech á la Conan, zůstane buď blouznivým snílkem, nebo si při první příležitosti "rozbije hubu", neboť ztratil kontakt s realitou.

Oba dva hrdinové dohromady mohou dát a dávají jednoho. Třeba takového Kammerera bratří Stugackých. A skutečnost, že v naší amatérské mladé sf. zatím žádné Kammerery (tj. vlastně Strugacké) nemáme, neznamená, že bychom se o ně neměli snažit.

V. Veverka

LUBOŠ

ZÍMUSKY

V klubu Desítka představuje něco jako stálou jistotu. Je spolehlivě nadšený sci-fi a píše povídky, které prozrazují toto okouzlení. Říká, že sci-fi začal psát, jakmile udržel tužku v ruce. Přispěl do všech Parconů včetně letošního. Několik povídek mu vyšlo ve fanzinech, nemá o tom přesný přehled, o některých asi ani neví. Ve Večerní Praze mu nedávno vyšla povídka Frabana.

Povolání? - "Samostatný referent, ale teď se nám máme měnit a budu provozní programátor."

Záliby? - "Astronomie, entomologie a takový podobný na hlavu postavený... no, třeba hudba, turistika..."

U následující povídky si všimněte, jak úplně jednoduchý, krystalicky čistý sci-fi nápad uvedl hodnotitele ve zmatek a vyvolal diametrálně rozdílné reakce.

"PŘÍRUČKA PILOTÁŽE (I)

I. díl

Příručka pilotáže základní třídy
(příručka)

II. díl

Výňatek z testu leteckého archívu
(otázka)

III. díl

-
(připravuje se)

PŘÍRUČKA PILOTÁŽE ZÁKLADNÍ TŘÍDY

Úvod

I Start

II Let

III Přistání

IV Závady

V Zvláštní ustanovení

Vypracovala KOsmická LEtecká SpOlečnost "KOLESO" roku 2039, dne 31. prosince od 23,00 hod. do 23,44 hod. SEČ.

Úvod

Příručka pilotáže základní třídy je určena všem začínajícím účastníkům individuálního kosmického provozu.

UPOZORNĚNÍ

Příručku pilotáže základní třídy a další - viz odst. I/2A měj během užívání flajkátu LEO-3 nebo 4 neustále po ruce. Za neuposlechnutí tohoto příkazu nenese KOLESO odpovědnost.

Přejeme Vám příjemný let.

Odstavec I

START

I/1 Letěl(a) jsi již někdy sám (sama) do vesmíru?

NE Přejdi k následující otázce.

ANO Použij Příručky pilotáže střední třídy

I/2 A Splňuješ následující ukazatele?

- a) je ti více než 12 let
- b) zaplatil(a) jsi povinnou taxu
- c) prošel(šla) jsi instruktáží letového dispečera
- d) máš na sobě skafandr - model OLO-3 (a vyšší)
- e) obsahuje tato příručka všechny listy
- f) máš dále při sobě Příručku výzkumníka na různých vesmírných tělesech, Příručku ztroskotance, Příručku opraváře-amatéra, Příručku první pomoci

NE Vrať se na dispečink

B ANO a) vejdi do hangáru

- b) vyber si flajkát (individuální létátko pro lety do vzdálenosti 1 AJ) s blikajícím zeleným majáčkem
- c) sedni si do flajkátu
- d) zabouchni za sebou poklop
- e) připoutej se
- f) vpředu na kombinéze otoč knoflíkem do polohy "g-" (bez

I/3 Rozsvítla se palubní deska?

NE Jsi opravdu ve flajkátu?

NE Přejdi k pokynu I/2 B

ANO a) zabouchni za sebou poklop (znovu

b) při opětovném neúspěchu přejdi k I/2 Bb

ANO a) zvol trasu letu z displeje označeného "TRASA"

b) najdi velké tlačítko s bílým "A" uprostřed ("A" - autopilot)

c) zmáčkni ho (tlačítko "A")

I/4 Letíš?

NE Opakuj postup pod I/3a-c

ANO Rozhlížeš se! Další viz odst. II

Odstavec II

LET

II/1 Svítí dolů směřující červená šipka?

NE Let pokračuje

ANO Připrav se na přistání - viz odst. III

II/2 Svítí jiná šipka?

NE Přejdi k následující otázce

ANO Kam?

a) doleva - letíš doleva

b) doprava - letíš doprava

c) nahoru - letíš nahoru

d) doleva i doprava - zpomaluješ

e) všechny tři - zrychluješ

II/3 Chceš let změnit?

NE Na nic nesahej

ANO A Trasu a) zmáčkni tlačítko s bílým "Z" (změna)

b) použij pokynu I/3 ANO

B Rychlost a) zrychlit - viz II/2e zmáčkni je

(začnou blikat)

b) zpomalit - viz II/2d zmáčkni je

(začnou blikat)

C Směr a) doleva - zmáčkni šipku směřující doleva

(začne blikat)

b) doprava - zmáčkni šipku směřující doprava

(začne blikat)

II/4 Všechno v pořádku?

NE Urychleně použij odstavce IV!!

ANO Sleduj okolí ať ti nic neujde

II/5 Vidíš něco mimořádně neobvyklého?

NE Pokračuj

ANO Použij odst. V

Odstavec III

PŘISTÁNÍ

III/1 Zhasla dolů směřující červená šipka a palubní deska?

NE Stále ještě přistáváš

ANO Přistál jsi: A Domovská planeta

B Orbitální stanice

C Nedomovská planetární základna

D Jinde

ad A

a) vpředu na kombinéze otoč knoflíkem do polohy "g⁺"

b) odepni bezpečnostní pás

c) zmáčkni pojistku "PP" (vedle ručky poklopu)

d) otevři poklop

e) vylez ven

f) jdi na dispečink

g) odevzdej všechny vypůjčené a do tvého opatrování svěřené věci

ad B

a) viz body III/1a-f (A)

b) návrat dle bodů I/2 Bc-f, I/3, I/4, II a III

ad C

postup obdobný volbě III/1 B

ad D

a) postup viz volba III/1 B

b) následuje postup dle Příručky výzkumníka na různých vesmírných tělesech

c) návrat dle bodu III/1 Bb

Odstavec IV

ZÁVADY

IV/1 Opakuje se stejná závada viz B-F více než 2x za sebou?

NE Pokračuj

ANO Zmáčkni tlačítko "KK" (kontakt-komunikace) a použij Příručky ztroskotance

IV/2 A Střídavě bliká kříž šipek a odpočet času (na displeji) zbývajících do výbuchu flajkátu:

a) zmáčkni tlačítko "KK"

- b) odvyšilej poslední vzkazy příbuzným
- B Postupně dokola za sebou se rozsvěcují šipky:
- a) vpředu na kombinéze otoč knoflíkem do polohy "g+"
 - b) zmáčkní dolů směřující červenou šipku (po ustálení letu šipky přestanou blikat)
 - c) otoč svým knoflíkem do polohy "g-"
- C Na displeji svítí nápis "ZÁŘENÍ":
- Použij příručky výzkumníka na různých vesmírných tělesech
- D Nikde nesvítí nic (v kabině):
- Otevřel se poklop - řádně ho přibouchni
- E Všude všechno zmateně svítí a bliká:
- V těsné blízkosti flajkátu se nachází silný zdroj energie - použij odstavce V
- F Při zmáčknutí tlačítka nebo šipky flajkát nereaguje:
- a) otevři a zavři poklop - viz III/1 Ac-d
 - b) znovu vymáčkní žádané
- G Závady organismu uživatele flajkátu řeší Příručka první pomoci
- H Všechny ostatní závady - viz Příručka opraváře - amatéra

Odstavec V

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NEOBVYKLÉM

V/1 Neobvyklé je materiální povahy?

NE Použij Příručky výzkumníka na různých vesmírných tělesech

ANO Přejdi k následující otázce

NEVÍM a) zmáčkní tlačítko "KK"

b) předej zprávu dispečinku

c) dbej jeho pokynů - tj. příkazů z dispečinku

V/2 Neobvyklé se lýbá vlastní silou?

NE Viz IV/2 C

ANO a) uchop mířidla "M""M"

b) nasměřuj je na neobvyklé

c) zmáčkní tlačítko "KK"

d) sleduj mířidly lýbající se neobvyklost

e) průběh setkání permanentně komentuj pro dispečink

f) řiď se pokyny z dispečinku

POZNÁMKA: Další náležitosti spadají pod příručky vyšších tříd.

KOLESO 2039

II. díl
VÝNATEK Z PSYCHOLOGICKÉHO TESTU
ÚSTŘEDNÍHO LETECKÉHO ARCHÍVU

Otázka: Příručka pilotáže základní třídy byla nalezena:

Odpovědi: a) V šuplíku redaktora SPN

b) Pod polštářem spícího šimpanze

c) Mezi ostatky v hrobě neznámého aztéckého bojovníka vykopaného v Teotihuacánu

Správná odpověď: Viz příspěvek pro Parcon 87 (tentýž autor)

Stavba pompézní. chvílemi nudné. H

Ponechat pouze str. 1-7 (I. díl - Příručka pilotáže); snad jediná věc z celé várky, která je ve stavu okamžité použitelnosti. Stupidita světa budoucnosti v tomto podání je daleko efektivnější, než veškeré detailní popisy. -ewe-

Tak nějak váhám, co tím autor chce říct - co s tím. Chce čtenáře deprimovat (tím budoucím jednáním s lidmi jako s blbečky) nebo to má být prostě jenom hravé... mám pocit nedořečenosti, čekám nějaké vysvětlení, vtipný zvrat, pointu - nebo snad vázanost na něco notoricky známého, co neznám.

EH

Povídce chybí ústřední motiv - tím se stává chvílemi nezáživnou, rozvlekou a bez jasného závěru. Jinak napsat povídku jako příručku pilotáže považuji za velmi dobrý nápad. PP

Bez druhého dílu! VS

Až na pár drobností si člověk připadá, že čte příručku pro nějaké soudobé letadýlko - tedy žádné SF. Další uváděné příručky vypadají zajímavěji - leč nejsou přiloženy. Místy vtipné, chtělo by to vtipu přidat tam, kde je to nudné. Nápad není špatný - stojí za přepracování. -IJ-

Nesnáším veškeré dotazníky. Já vím, že za to autor nemůže, ale já také ne. Tak už to holt na tomhle světě chodí: Někdo má rád vdolky... vj

Hm. Málo vtipné, všední. Na druhý pohled nudné. F.M.

Jako pointa by se dalo použít ničení všeho neznámého (viz V/2) FŠ

Líbí se mi to víc než výňatek z archivu se šimpanzem. Hlavně některé humorné části. Pra

Humorné části? Kde jsou?

.....

.....

S napětím očekávaný klubový sborník "Lovci černých mloků", sestavený Z. Hampsem jako volné pokračování publikace M. Fronty "Lovci zlatých mloků" je pronásledován smůlou vskutku "černou". Zatímco při jeho přípravě platily ještě velmi výhodné ekonomické podmínky (na sborník nebyly ze strany zřizovatele vázány žádné mimořádné členské příspěvky), v době jeho dokončení se situace změnila o 180 stupňů a ediční činnost byla převedena do plného chozrazčotu. V důsledku toho vyšla cena tohoto titulu (po započtení nákladů na tisk, daně z obrotu a honorářů) na takřka 20.000 Kčs (při 400 výtiscích).

Tato peripetie byla nakonec za pochopení s. "Martincové vyřešena kombinací několika opatření: honoráře se zapletí z našich normálních klubových příspěvků (suma se zhruba rovná položkám má dáti - del), a cena publikace (resp. příspěvek člena při jejím odběru na ediční činnost) byla červnovou členskou schůzí stanovena aklamací vzhledem k situaci na 30,- Kčs.

Sborník, ve kterém najdete dosud nepublikované povídky I. Kmínka, J. Hlevičky, E. Jauserové a P. Páve je tedy od června k dispozici členům klubu (tj. těm, kteří zaplatili klubový příspěvek). Můžete si jej objednat buď poštou (viz dále) nebo osobně vyzvednout na některé z klubových schůzek (vydává informační sekce, platí se hotově).

Aby se situace s nepřiměřenými náklady neopakovala, byla na poslední poradě vedení klubu přijata následující opatření:

- 1) až na další se u sborníků nebudou hradit honoráře neprofesionálním autorům (tj. fanoušků);
- 2) klub se pokusí od zřizovatele převzít práce, spojené se sestavením makety (sborník je tištěn malooffsetem a maketu bylo možné mnohem víc zmenšit, než jak se stalo); od tohoto opatření si slibujeme buď snížení počtu kovolistů při stejném rozsahu rukopisu (kovolisty tvoří 80% ceny tisku) o 1/3 či zvýšení obsahu při zachování stejného počtu kovolistů cca až o 50%;
- 3) pokusíme se prosedit podstatné zvýšení nákladu (výdaje na papír představují cca 15% nákladů), neboť na základě dohod s jinými kluby budeme mít možnost podstatnou část nákladu našich klubových publikací vyměnit za obdobné tiskoviny jiných klubů.

Jak naše vlastní tituly, tak publikace získané výměnou s jinými kluby budou dle možností skladovány také "na sklad" pro nové členy. Na rok 1989 je plánován sborník povídek (z Parconu 88 či výběr z Šaldovy díky) a Interkom Speciál, pojetý jako kombinace manuálu fanouška SF a čs. fandom directory (ve spolupráci s koordinační komisí).

V rámci bodu 3) byla již na začátku školních prázdnin dohodnuta celá řada výměn tiskových materiálů, takže si nyní můžete

objednat následující tituly / neváhejte, dokud máme co vyměňovat, protože při téhle rychlosti nám těch 400 výtisků Mloků dlouho nevydrží !/.

kód	název	vydal	cena
Mloci	Lovci žerných mloků /sborník povídek/	R.U.R.	30,-
Světy	Paralerní světy II /sborník povídek/	Slan	20,-
Laser	R.Sheckley / monografie věnovaná jednomu z nejslavnějších povídkářů SF/	Laser	20,-
Lety	Lety zakázanou rychlostí III /antologie povídek/	BC	30,-
Arnal	Arnal a dva dračí zuby / kr slený seriál na motiv O.Neffa /	Speleo	10,-

Na přiloženou složenku /díl "zpráva pro příjemce"/ uveďte kódy jednotlivých titulů, o které máte zájem, a zaplaťte částku vzniklou součtem jejich cen. Složenku zašlete na adresu Vladimír Veverka, ul. 5. května 64 Praha 4 140 00.

Zaslané peníze budou použity k úhradě nákladů na Mloky, kteří budou poté vyměněni za uvedené tituly. Každý člen má právo pouze na 1 /slovy jeden/ výtisk od každé publikace, ~~ž~~ v případě, že nebudeme moci uspokojit všechny zájemce či jednotlivé objednávky co do celého rozsahu /ať již pro nedostatek Mloků či tiskovin druhých klubů/, budou peníze vráceny poštou. Expedice objednaných titulů bude zahájena koncem září !

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

v klubu R.U.R

duben - ~~červen~~ 1988
květen

31. března

Podle plánu měla být beseda s dr. Gragarem, která ale odpadá, neboť si tento zlomil nohu. Jinak se na klubu nic neděje, neboť většina aktivních fanoušků se ještě zpamatovává z olomouckého plesu.

7. dubna

Egon empirickým výpočtem dospívá k názoru, že na Pidicon přijdou staršlivé davy dětí a požaduje, aby předseda zajistil

druhou, to jest větší klubovnu.

14. dubna

Egon zahajuje přípravy na Pidicon. Na Veverkovi vymáhá obaly na visačky a seriál do Pidifanzinu, na Vilmě Kadlečkové zase přepsání této výjimečné tiskoviny. Sběratelská sekce je rozšířena o Komárka a informační o Nedkova/chudák, hned jde lepit adresy na zpravodaje/.

21. dubna

Nově vytvořená AV skupina uvádí pro aktivní fanoušky ~~xxxx~~ "Cocoon" a oproti předchozím případům tentokrát proběhne projekce bez problémů. Ostatní se "vzpamatovávají" z klubové burzy a likvidují resty. Vláda Kuchta přebírá první várku z klubového archívu fanzinů ke svázání.

28. dubna

Schůzka odpadá, neboť prostory jsou pronajaty pro blíže nespecifikovanou větší akci. Bohužel tím odpadá také pořad o Erta-ru /k velké radosti Dalibora Čapa, který z toho měl velkou tré-
mu/, a je přesunut na blíže nespecifikovaný termín roku 1989.

5. května

Po dlouhé době se opět koná porada. Hlavním náplní je situace kolem klubového zpravodaje. Plán vydat letos 7-8 čísla je vážně ohrožen, neboť došly blány a nové zatím nejsou. Přitom chybí přepsat již jen asi pět stran z celkem 40. O R.U.R. vyšel zřejmě nějaký článek v Pionýrské stezce, neboť na klub přišlo několik dopisů dětí s žádostmi o členství. Dopisy vyřízeny, v této souvislosti je nadhozeno K., kalem + Matějkou, že by se měl sestavit nějaký základní informační leták o klubu, aby bylo co v takovýchto případech rozesílat. Na Parcon dostal náš klub celkem 10 míst, přihlásili se / a pojedou/ Veverka, Rameš, Štampera, Škába, Čáp, Kolář, Matějka, Kadlečková, Komárek, Saczek a Klíma. Vlk a Baubín mají nějaké přihlášky navíc a slibují je přinést /dodatečně tedy jede ještě Klouda/.

Baubín slibuje přinést jím zkontrolovaný návrh titulů do hudebního archívu.

Vlk /nepřítomen/ kritizován za ledabylé vedení fondu fanzinů, Nejval /přítomen/ že dosud nedodal seznam klubů, kterým se bude posílat Rourák.

12. května

Mloci budou podle sdělení edič. odd. v polovině června.

Blány již jsou, ale pro změnu došel tiskárně papír. Vzhledem k tomu, že zatím nebyla vybudována pohotovostní zásoba, tedy zpravodaj opět stojí.

Vývěsní skříňka již funguje, ale Matějka zjišťuje, že je nějak malá na to, aby se do ní vešlo všechno, co by tam on sám, Veverka a Čierny chtěli nacpat.

Plénem je nadhozena otázka, co bude o prázdninách, zda by nešlo zařídit, aby byly k dispozici klubovna alespoň jednou za 14 dní. Veverka slibuje se znovu pozeptat, ale moc naděje nedává.

Za přítomnosti Roberta Rameše je sestavena první /základní/ verze seznamu titulů pro klubovou fonotéku. Nahrávat budou Baubín a Rameš. /seznam bude zveřejněn v září/

19. května

se zřejmě nic nedělo, protože není žádný záznam

26. května

Beseda s dr. Kukalem, spoluautorem publikace "Soumrak kouzelníků". Viz následující reportáž/mini/ K.B.

Dne 26. května byl pozván k besedě do klubu RUR doktor Kukal. Nedávno vydal knížku Soumrak kouzelníků. Název je to atraktivní a tak od ní mnozí z nás čekali víc, než v ní našli. A hlavně něco jiného. Mimo to se v ní útočí na Součka, spisovatele srdci českého scifisty drahého. Takže někteří z nás, jako třeba já, věnovali přípravě na besedu dost času. Před besedou mi Eva Hauserová pravila: "Ty o tom napišeš!", na což zmizela v modravých dálkách.

Jenže já prostě neměla čas zaznamenat si otázky a odpovědi, musela jsem diskutovat. Měli jsme si vzít magnetofon, beseda byla ostrá, ale korektní. Útoky střídaly protiútoky, ale nemluvili jsme všichni najednou ani jsme neřvali. A světe div se, nakonec si nás dr. Kukal získal. Svou upřímností, svou oddaností boji proti větrným mlýnům, kterému se upsal. Ne že by nás přesvědčil, od scifistů nelze chtít, aby Součka nebo Mostowicze pokládali za škodlivou litera uru.

Jak jsme se dohodli cestou k metru, utkání skončilo remízou. Jestli si to myslí i dr. Kukal nevím.

Tuhle glosu píšu na chalupě, kolem mne zurčí hovory do prázdná a já teskně vzpomínám na tvrdou a inteligentní diskusi s dr. Kukalem. Děkuji, pane doktore!

- KE -

2. června

AV pořad pro aktivní členy: byl věnován filmu, který byl spíše thriller než SF, což přimělo několik členů k předčasnému odchodu. Veverka navrhuje Pavlovi Kolářovi, aby AV skupina udělala něco jako anketu, zaměřenou na divácký zájem.

Fidra oznamuje, že vyhlášení výsledků Nerudova žabáka nebude, neboť porota je zavelena příspěvky a nestihne je všechny včas vyhodnotit, a i kdyby stihla, tak narychlo už by ani nemělo smysl zvát autory. Veverka tedy jde zrušit pronájem.

4. června

Moná se fidicon /viz samostatná reportáž na str. 6/. větší místnost se opatřit nepodařilo, takže akce probíhá v klubovně č. 6. Čtyři se do ní vešly pohodlně, namačkáno bylo jen pouze kvůli mnoha dospělákům, kteří by tam /teoreticky, všichni organizovali, aby mohli z Egona mámit raritní fanzin Pidifanzin/ neměli původně být. Bohužel pro nemoc Víti Fráni nebyla plánovaná výstavka SF plastikových modelů.

řídí

P.Kosatík+I. Adamovič

OKOVI

STRHNI SVĚMU MOZKU OKOVY

Francouzský epistemolog Gaston Bachelard píše v úvodu své tenké knížky *Plamen svíce* /vyšla i česky, 1970, v edici Symposium nakladatelství Obelisk, ve dvou tisících výtisků/: "Ze všech věcí tohoto světa, které vyvolávají snění, je plamen jedním z největších promítačů obrazů. Plamen nás přímo nutí, abychom si něco představovali. To, co vnímáme při snění nad plamenem, není nic ve srovnání s tím, co si představujeme." A následuje pojednání o plameni, o tom, jaký je jeho význam a smysl pro lidské myšlení - vezměte jenom názvy některých kapitol: *Samota snícího nad svící, Vertikalita plamenů, Básnické obrazy plamene v rostlinném životě, Světlo lampy atd.* V *Psychoanalýze ohně*, knížce, kterou Bachelardovi vydali ve stejném roce na Slovensku, se už mluví o konkrétních textech, ovlivněných poetikou ohně, řeč běží nejenom o estetickém, ale daleko spíš o filozofickém významu lidské obraznosti, u jejíhož zrodu stál patrně před mnoha tisíci let pohled do pohyblivých se plamenů: svou hrou vytvářely obrazy, které pozorovateli začaly něco připomínat, i když se od předloh lišily, protože byly jiné, pootočené. Tak nějak se zrodilo alternativní myšlení, dokládá Bachelard v rámci své "rehabilitace práva na sen", a aniž by pokládal za nutné začít svůj text různými klišovitými ismy, pohybuje se napříč vědními obory, a spoléhaje víc na vlastní intuici než na statistiku a vyčerpávající zhodnocení látky, dospívá ve zkratce k závěrům, nad kterými má čtenář pocit, že k něčemu sou. Podobně jako před nedávnem Jacqueline Heldová v knížce *V říši obrazotvornosti* /Albatros 1984/, bližší sice literatuře a konkrétnější /praktičtější/ na rozdíl od Bachelarda, ale stejně tak plynoucí volně napříč obory a disciplínami, snažící se postihnout: proč vůbec a hlavně jak sníme, co si při tom vymýšlíme, proč to potřebujeme a taky proč se navenek tváříme, že jsme nad takovou činností povznesení.

Proč o tom ve fanzinu, jako je tento, mluvím, vysvětlím doufám vzápětí, ale potřebuji k tomu ještě jednu odbočku. Patřím ke generaci, která začínala číst v druhé polovině nebo koncem šedesátých let. Shodou okolností je to generace, která v první půlce let osmdesátých byla nejpočetněji zastoupena v personálu tehdy vznikajících SF klubů a fandomů vůbec, čistě proto, že její členové tou dobou studovali vysoké školy, mimo jiné na matfyzu v Praze nebo na VŠChT v Pardubicích, měli dobrý důvod číst SF a počali se spolu s ostatními, mladšími i staršími, sdružovat. Byla to náhoda, že právě tahle generace měla to štěstí zachytit velkou epochu zájmu o SF, nebo ne? A byla jí vlečena, nebo její přílivové vlny pomáhala vyrábět? Náhoda, tvrdí učená filozofie, neexistuje, a podle mě i tahle generace měla od začátku velkou výhodu proti těm před ní /vyjma nejstarších/ i po ní, a sice, že měla od začátku vystaráno, od samého začátku, kdy její členové, měřící tehdy něco málo přes metr, začali slabikovat Ohníčky. Třeba v tom Ohníčku tenkrát totiž

vycházel na pokračování comics Rex Star, kterému budu už do smrti říkat takhle, a ne Flash Gordon, čert vem film i desku skupiny Queen, vycházely tam desítky Bradburyho povídek, Velký Pirát a Šilhavý Lee začínali bojovat s ďábelským doktorem QQ, který se bránil paprsky života a smrti a nájezdy létajících robotů, v Pionýru vycházel částečně comicsový Troska, Karel Franta tam kreslil Flodura Nairolda, který měl tajemné brejle, s nimiž uviděl a přečetl všechno, pan Brukner sem kreslil obrázky, ve kterých bylo TAJEMSTVÍ... Kolik SF comicsů vyšlo v Sedmičce a všude možné, anebo taky takováhle věc: pro děti tenkrát nepsali spisovatelé-dětsí specialisté se speciálně přefiltrovaným viděním světa, ale vycházely normální povídky vousatých autorů, sice zkrácené, když to bylo potřeba, ale vycházely. Maupas-santova Vendeta byla tehdy pro děti stejně jako tzv. horrory Roalda Dahla, děti nebyly izolovány od dospělé literatury tak jako dnes, dětským idolem ještě nebyl a nemohl být čokl Barbánek, chlupatý kuliferda, ale John Carter snící svůj marsovský sen tak intenzívně, až pocítil, že je jím "neodolatelně přitahován", bylo tam všude tolik tajemství... Bylo osm deset let, a najednou jste to cítili taky.

Měl bych už konečně vyklopit, o co mi jde. Zkrátka: fantasie už dneska není to, co bývala.

Děti dnes čtou od začátku jiné věci, neříkám že špatné, ale jiné. Je prokázáno, že raná četba, stejně jako všechno u dítěte do osmi nebo deseti let, má vliv na celý jeho další život: každý z nás si pamatuje první knížku, kterou samostatně přeslabikoval. Tvrdím, že generace, které je dnes mezi dvaceti a třiceti, nemohla vlně SF uhnout, protože na ni od začátku čekala, protože ještě stačila mít z dětství vypěstované nějaké romantické "puďy", bažila po tajemství, chtěla je, chtěla se bát, a VĚDELA O TOM, či snad to aspoň sugestivně tušila. Z máločeho mám takovou radost jako z toho, že k té generaci patřím.

Pořád to možná ještě vypadá jako nostalgické plkání předčasného pamětníka. Leč všimněte si, a pokud si nevšimnete, opravte mě, že mentalita mladších a nejmladších fanů je zase úplně jiná, že SF chápou jinak. Občas nás serou, stejně jako my doufám sereme třeba generaci Neffovu, jinak by nikdo z nás asi nebyl normální. Ta generace je jiná, protože podmínky, v kterých jest jí zráti, jsou jiné, a nemá cenu tady rozebírat v čem a proč. Zajímá mě spíš, v čem je jiná dnešní fantastika, včetně té předkládané a nabízené dětem, ale nejen té - proti fantastice, kterou mám čest pamatovat si pod clonou sentimentu třeba já. Předně kašle na tajemství, je od začátku taková, jakou se nám zdá být česká povaha: předem skeptická, s nadhledem, sice naprosto neodůvodněným, ale tím víc drtivým, s filozofií na způsob "všechno je stejně předem dané a našinci nezbejvá, než se postarat o sebe". V absenci romantiky nebo respektu k záhadě se možná skrývá kořen určitých rozpaků nad několika knížkami české SF poslední doby /Neff: Čtvrtý den až na věky, Páral: Země žen, dva poslední Volného romány/. Nesdílím nadšení řady čtenářů například nad Neffovým Swengem; pokládám O.N. za spontánního, "bytostného" romantika a připadá mi, že svými, jak se říká, robustními stylizacemi okrádá své příběhy o psychologii a zkracuje tím dobu jejich životnosti. Čtvrtý den až navěky, řekněme, navazuju tím na debatu o knížce v Interkomu, není horší než Vejce na ruby, protože vyšel až po něm, nebo protože jsme všichni sečtější, kultivovanější a vůbec o moc chytřejší, ale protože je v podstatě neromantický a jen málokdy /v titulní povídce nebo v Brownově pohybu/ pracuje se skutečným tajemstvím. Psychologicky přesvědčivý je Cajthaml, ale ne kyborg jedenašvacítko z Tváře člověka. Proto taky Tunel do pozítří není horší než Labyrint, nebo Stvořitelé nových světů horší než Vlak do pekla. To je skutečná vada Čtvrtého dne, nic lepšího mi, když jsem po vydání knížky bádá nad rozporu-

plnými reakcemi čtenářů, nevyšlo. Podotýkám ještě, že zdaleka nejde jenom o případ Neffův, naprosto neromantická je například dost velká řada autorů nové vlny 80. let.

Fantastika u nás podle mého názoru zdaleka nevyužívá všech možností, které má, nepokrývá žánry, které pokrýt může, není v žádném smyslu avantgardní. Mladí lidé zabývající se divadlem, bigbitem nebo malováním obrazů za pomoci špricací pistole českou SF nebudou číst, pokud mezi jejími autory nebude třeba český Vian, pokud tam nebudou noví autoři se skutečně tvůrčí a třeslivou fantazií, kteří se budou "lekat", řečeno s Hrabalem. Co napsali, kteří budou dělat například pop-art ne proto, že si ve slovníku přečetli, že pop-art je, ale protože je to napadne, kteří se nebudou bát doopravdy snít, tvořivě a ne rutinérsky snít, ať už budou při tom koukat do plamenů nebo z okna nervané tramvaje na třídě Vítězství v Brně. Zatím se novinky do SF vnášejí spíš zvenčí, pod vlivem překladů apod.; dokud ale kyberpunk u nás budou psát hoši s krátkými vlasy a vyžehlenými košilemi místo skutečných pankáčů, kteří prozatím prokecávají svá nudná odpoledne například v kavárně Slávie, bude to, soudím, zase všechno pseudo a neautentické. Unchain Your Brain, Strhni svému mozku okovy, zní mi v uších náhodou zaslechnutá písnička rozpadlé britské skupiny Iana Gillana, použijeme už konečně svůj celý mozeček, uvědomme si ty závratné možnosti, které snění a fantazie skýtá, uvědomme si už konečně, co jsme, co doopravdy jsme, a pišme podle toho, a jedme už naplno, nepseudo, pořádně a doopravdy!

Pavel Kosatík

MÍSTO ROZHOVORU

s nějakým zajímavým autorem SF, které budete jinak na tomto místě nacházet, jsme se chtěli v čísle dnešním napoprvé zastavit a poohlédnout trochu zpátky. Časopis Zápisník chystal v rubrice Fan-fan koncem roku 1986 anketu, v níž různí lidé, zabývající se SF, byli dotázáni na své největší SF přání do roku příštího. Nakonec vyšla ankety jen část, v posledním čísle roku 86, a rok 87 je taky dávno v prachu; napadlo nás prověřit si, jak se vůbec plní naše přání, přání autorů, výtvarníků, editorů SF. Zůstávají jenom na papíře?

Zřejmě nejlíp ze všech účastníků ankety dopadl Eduard Martin, který si, věren svému básnickému naturelu, přál "potkat co nejvíc příjemných obyvatel vesmíru". Zdá se, že v roce 1987 potkal minimálně jednu jeho příjemnou obyvatelku, protože se oženil; jeho svatba neměla sice ve fandomovém tisku takovou publicitu jako obdobný krok V.V., leč důkazem, že i zde šlo o SF akci a con svého druhu, byť v malém, byl například Ivo Železný v kvádru v roli svědka.

Ivan Kmínek, vítěz dvou Perconů, si přál, aby v roce 1987 konečně vyšel "velký a výjimečný SF román". Toto přání podle mého mínění splněno nebylo, a potvrzuje to i Ivan. Čekáme dál.

Zdeněk Rampas si přál vydání hned tří knih: Neffova Všechno je jinak, antologie Roboti a androidi a Kmínkova románu Utopie, nejlepší verze. První knížka vyšla, druhá je v korekturách a snad, dá bůh, se taky objeví /původně plánovaná na rok 1985/, a Ivan Kmínek má smlouvu se Středočeským nakladatelstvím a knihkupectvím na vydání Utopie na neutopické datum: na rok 1989 /!/, takže časově román předběhne vydání Ivanových starších povídek v ČS. Zdeněk Rampas poznamenává, že

Utopie je podle něj po mnoha letech ten velký český SF román, takže se zdá, že i Ivanovo přání, jako v ČSSR leccos, bude vyplněno po způsobu samoobslužném.

Josef Pecinovský, a spolu s ním další, si přáli rozšíření rubriky Fan-fan do podoby zvláštní šestnáctistránkové přílohy v každém čísle. Nestalo se, místo toho Naše vojsko chystá SF antologii cizích i domácích povídek a jiné celkem zajímavé věci.

Nesplnilo se ani přání Iva Železného, aby jeho pracovní den měl propříště aspoň osmačtyřicet klasických, nezrychlených hodin. I při těch stávajících šestnácti nebo kolika se ale podařilo zřídit v Odeonu SF edici /naostro od roku 1989/, nachystat velký výbor z Bradburyho a jiné dobré počtení.

Vojtěch Kantor měl taky profesní sen, aby "almanach české SF Přistání na Řípu vyšel nakonec jako trilogie". Děje se a stane se, první díl, Lovci zlatých mloků, už je na krámech.

Ondřej Neff a Jaroslav Veis svorně snili o celostátním SF časopise. O tom jsou zprávy rozporuplné a každou chvíli jiné, dokud nebude první číslo "SF - světa fantazie, světa faktů" na pultech prodejen, nebude asi nikdo pořádně vědět, co s tím už taková leta v Panoramě provádějí.

Láda Peška si přál, aby v roce 1987 byly navázány oficiální kontakty s fandomem v zahraničí a aby ÚV SSM začal víc pomáhat SF klubům v jejich práci. To první se díkybohu nesplnilo, takže pod nánosem oficialit nebyly pohřbeny normální lidské vztahy, a ÚV SSM má, zdá se, taky úplně jiné starosti.

Většina zbylých přání se opět týkala vydání konkrétních titulů, Honza Hlavička například snil o souborném vydání románů Kendreda Dicka "Časové skluzu na Marsu" /Martian Time-Slip/ a "Zdalipak se androidům zdá o elektrických ovečkách?" /Do Androids Dream of Electric Sheep?/. JNH může nerušeně snít dál, a asi ještě dost dlouho.

Něco se splnilo, něco ne - hlavně ve vydávání překladů SF bylo splněno celkem prdlajs. Tak se to aspoň jeví na konci června 88, c'est la vie.

PK

Ladislav Szalai

SCI - FI USPÁVAČKA

/doporučuji zařadit do školních čítanek/

Když jsem jednou večer seděl se svým přítelem Rayem Bradburym v baru hotelu Holliday Inn v Memphisu a popíjel suché Martini, otevřely se prudce dveře a dovnitř vešel silně rozrušený Isaac Asimov. Bez toho, aby se alespoň slušně zeptal, jestli máme u stolu volno, přisedl vedle mě a začal nám vyprávět příběh, který se mu prý doopravdy stal, jestli se mu dá věřit.

"Hele, kucí," začal huhlavým hlasem. "Hele, představte si, co se mi stalo. Předevčírem večer jsem seděl v baru hotelu Old Methuselah v Melbourne s bratry Strugackými a vtom se najednou prudce

otevřely dveře. A to je mi překvápko. Kdopak se nám to nehrabe dovnitř, jako Poul Anderson. "A jéje!" vyskočil jsem nadšeně a chci mu podat ruku, ale on mě popadl za rameno a začal mi vykládat neuvěřitelný příběh.

"Brácho, já snad padnu! Víš, co se mi stalo v baru hotelu Modrá hvězda ve Voticích na okrese Benešov u Prahy? Tak poslouvej. Sedím tam zrovna se svými českými přáteli Ondřejem Neffem, laureátem Nobelovy ceny za lov slanečků, a dvojčaty Josefem Nesvadbou a Jaroslavem Weisem, je teplý letní večer, venku na obloze se rozzářily poeticky červánky /koukali jsme ven oknem, ne zdí/, a vtom se rozlítly lítací dveře /na kusy/ a dovnitř si to vsolí starý kámoš H.G.Wells. Byl určený jako kůň Przewalského a hned za čerstva mi začal vyprávět tenhle neuvěřitelný příběh:

"Sedím jednou takhle večer v baru hotelu... teď si nemohu vzpomenout, jak se zrovna ten barák smrti jmenoval, ale na tom příliš nezáleží, prostě sedím v baru nějakého hotelu... abych nezapomněl, byla tam spousta krásných slečen - nejvíc se mi líbila jedna v bagenčatech a překrásných červených onucích, co popíjela rum a jedla při tom česnečku - jak říkám, sedím docela tiše a vtom se venku ozval strašný rámus. Představte si to překvapení: oni ho tam vůbec nechtěli pustit! Dvacet sedm číšníků, chlapíků jako hory se ho snažilo udržet, ale neměli tu správnou váhu... Von tam vrazil... no, kdo jinej, než sám rozlícenej Kurt Vonnegut.

"Poslechni, Herberto!" křičí na mě. "Víš, co se mi stalo? To je teda fór! To ti musím hned říct! ... Pustíte mě, potvory! Necháte mě bejt! ... Ha ha ha, já tě varoval, frajere, teď máš vo pár zubů míň! ... Jo, Herbe," proboxoval se podsaditý Vonnegut až ke mně, "tak poslouvej. Bylo to někdy před týdnem. Přijel jsem do jednoho malého, pošmourného města, kde měli jenom jeden maličký hotel na spadnutí - divím se, že nestál na jedné noze; recepční vypadala jako baba Jaga - byla strašlivá bouře, blížil se večer. Šmik sem, šmik tam, lítaly blesky po obloze jako jedovatí hadi... Z hlediska blesků je to konečně jedno, jestli lítaj sem a tam nebo tam a sem, vono je to někdy lidský... Ale co to kecám? Chtěl jsem ti říct jenom to nejdůležitější. Jo, eha. Vejdu do barového hotelu, vlastně hotelového baru a posadím se ke stolu, kde kromě toaletářky zpité pod obrez a úplně střízlivého spisovatele Zdeňka Rosenbauma a jeho šestnácti přátel už nikdo jiný neseseděl, vlastně neležel, když vtom se se strašidelným rachotem roz-

ložily dveře a dovnitř vpadl úplně groggy Stanisław Lem a jeho prababička. Oba dva mi začali o překot vyprávět tenhle dlouhý, dlouhatánský příběh, který by mohl pokračovat do nekonečna, kdyby bylo na Zemi dostatek velkých spisovatelů sci-fi. Jako je například LADISLAV SZALAI.

TIPY PRO ODRODILCE

/ aneb hrst tipů na tituly mimo NÁŠ ŽÁNŘ pro politováníhodné jedince, kteří nechtou jen SF /

P.Kosatík:

dva svazky povídek J.D.SALINGERA, který věděl jako málokdo jiný, a dokázal o tom i napsat, co má v životě opravdovou cenu, a dě BORGESOVY eseje Zeď a knihy, otištěné ve Světové literatuře č. 2/88, znovu, jako u mistra téměř vždy, literatura víc o jiné literatuře než o lidech, ale jaká!, posuďte aspoň jeden citát; takhle mohl, nebo taky nemusel uvažovat čínský císař Š' Chuang-ti, který přikázal spálit všechny knihy a zároveň stavět Čínskou zeď: "Lidé milují minulost a proti této lásce nic nezmůžu ani já, ani mí katani, ale jednou se objeví člověk, který cítí jako já a ten zboří mou zeď, jako já jsem zničil knihy, a vymaže mě z paměti a bude mým stínem a mým zrcadlem a nebude o tom vědět." Výborný překlad pořídila, a nechci radši vědět jak dlouho to muselo trvat, Marie Langerová.

I.Adamovič:

Alexandra BERKOVÁ - Knížka s červeným obalem Miluju tu knihu. Autorka v ní líčí fantastický surreálný svět dětí i tragikomedie světa dospělých s takovou mírou elegance, fantazie, černého humoru, absurdity, nekonvenčnosti i pochopení, že jí může v tomto ohledu většina spisovatelů závidět. Je to mainstreamová Nová vlna a je lepší než 90% z Nové vlny scifistické.

Z.Rampas:

IRWINGŮV Svět podle Garpa
Ten román se mi líbí. Ani nevím proč.

I.Železný:

August STRINDBERG - Bláznova zповěď. Manželské historie Zesvěcené pojednání o ženské duši z pera znalce /ženat - nešťastně, čtyřikrát/. Zvláště vhodné čtení pro Evu H.

+ + + LIDÉ + + KNIHY + + UDÁLOSTI + + +

SF A PŘESTAVBA

V Sovětském svazu se to hýbe. Jednou z praktických ukázek přestavby je událost kolem celoruského SF kongresu u Krasnodaru v září 1987. Dva dny před zahájením byl kongres místními autoritami zakázán bez udání důvodu. Nestalo se to poprvé -- v roce 1982 bylo odvoláno setkání v Abakanu, v roce 1983 byl zrušen kongres v Rostovu u Donu, r. 1984 kongres ve Sverdlovsku. Nyní však jednoho fanouška

napadlo poslat telegrafický šádost o pomoc osobně Michailu Gorbačevovi. A výsledek - kongres byl okamžitě povolen a proběhl bez nesnází. Dějí se i další věci: konečně začíná oficiálně vycházet pověstná antiutopie Jevgenije Zamjatina "My"; nejprve pouze ukázky v časopisu Znanije-sila, kompletní román má vyjít v časopisu Znamja. Je to velice působivý a na svou dobu vysoce originální příběh, ze kterého se zjevně inspiroval i George Orwell. Snad můžeme doufat, že se znovu objeví i v českém jazyce. Časopis Sovětská literatura č. 2/88 uveřejnil článek "Gorkij a Zamjatin", který poněkud smyl nános předsudků kolem Zamjatinova jména. A konečně vítaná je i zpráva, že bratrům Strugackým vyjdou v SSSR díla, která vyšla pouze časopisecky v šedesátých letech, nebo nevyšla vůbec.

MEDULA ODMASKOVÁN

Mezi české předválečné SF, které se mi docela líbily /i přes jejich naivitu/, řadím Neviditelného nepřitele /1941/ od Jiřího Meduly. Je to dobrodružný příběh pro mládež, ve kterém se skupinka čtyř protagonistů dostane do budoucnosti pomocí stroje času. Zápětka nastává v okamžiku, kdy obyvatele budoucnosti napadne zmocnit se plánů stroje času, možná s cílem útoku na minulost. Pátrání po totožnosti autora mě přivedlo ke zjištění, že Jiří Medula je pseudonym Josefa Kuchynky. Je to tentýž Kuchynka, který pod pseudonymem Hermattan-Western vydal roku 1946 SF detektivku Znamení pentody, v níž je vrahem robot, a dále román Zločin ve stratosféře, který někteří také řadí mezi SF. Kuchynka se narodil r. 1906 a zemřel 2.6.1978 v Plzni, kde za svého života působil jako odborný asistent přírodních věd a později jako psycholog na Borech.

HVĚZDY POHASÍNÁJÍ

Ještě ani neoschla tiskařská černá na minulém čísle Poslední dávky, ve kterém jsme psali o smrti SF autorky známé jako James Tiptree, Jr., a už se nám sešly zprávy o dalších úmrtích. Některé z nich se už objevily v jiných zdrojích, ale někteří je třeba přehlédli. Tedy popořadě: 3.2.1987 zemřel v 68 letech na aneurismu povídkář THEODORE COGSWELL - z jeho díla otiskl fanzin sfk Villoidus povídku Hranice. V listopadu 87 zemřel velký ALFRED BESTER, autor románu Zničený muž. Byl pozván jako čestný host na loňský worldcon Conspiracy a musel pozvání odříct, neboť dvakrát za sebou utrpěl zlomeninu kyčelního kloubu. Ve vyšším věku je zranění jako sněhová koule, nabalující další. Bylo mu 73 let. Podle dalších smutných zpráv zemřel 25.4.1988 CLIFFORD D. SIMAK, takže Josef Nesvadba zřejmě zůstane posledním a jediným českým scifistou, který se s ním /před mnoha lety/ setkal osobně. Sbírka Simakových povídek, připravená k vydání v Albatrosu, bude knížkou pamětní. A jako kdyby SF autoři neodcházeli postupně, ale vždy několik najednou /možná nějaký dosud neznámý projev kvantové teorie/, 8.5. tohoto roku zemřel mistr z největších, ROBERT HEINLEIN. Přestože prodělal operaci mozku a trpěl rozedmou plic, takže musel chodit o holi, oslavil loňského roku své 80. narozeniny ve výborné psychické kondici. Jeden z dáreků, které dostal, bylo červené kimono od japonských fanoušků, opatřené černým pásem symbolizujícím jeho mistrovství. Ještě v roce 1987 vyšel nový Heinleinův román To Sail Beyond the Sunset /Plout až za západ slunce/. Smrt ho zastihla v okamžiku, kdy plánoval přestěhování do menšího bytu, který nevyžadoval takové udržování jako Heinleinova vila, a kdy se chystal na další román. Chystal se také rozprodat svou knihovnu a ponechat si jen takové vzácnosti, jako kniha s podpisem H.G.Wellse, se kterým se osobně setkal. Ale vraťme se domů - fanzin Interkom č. 48 přinesl oznámení, že 1.5. zemřel Jaromír Šavřda, autor oblíbené a vzácné knihy Příběhy z třetího času /1967/. Tak to chodí.

Časopis Locus uspořádal velkou anketu o nejlepší SF a fantasy román. Ukázalo se, že čtenáři jsou značně konzervativní, neboť výsledky se příliš nelišily od poslední ankety uspořádané před deseti lety. Kategorie SF: 1. Herbert - Dune /první i v minulé anketě/, 2. Le Guinová - The Left Hand of Darkness /minule třetí/, 3. místo obsadil Childhood's End od Clarka, 4. místo The Moon is a Harsh Mistress od Heinleina, který zaujímá i páté místo s románem Stranger in a Strange Land, 6. skončila Asimovova trilogie Nadace, 7. A Canticle for Leibowitz od Millera, 8. Pohl - Gateway, 9. Niven - Ringworld, 10. Bester - The Stars My Destination. Dominují klasická díla z 50. a 60. let, teprve na 38. místě se objevil první román z let 80. /Benfordův Timescape/. Kategorie fantasy: první místo jednoznačně Tolkienův Pán prstenů, na druhém místě Hobbit od téhož autora, 3. je Le Guinová - A Wizard of Earthsea, 4. Wolfe - The Shadow of the Torturer, 5. Beagle - The Last Unicorn. Pro zajímavost - na patnáctém místě je kniha R. Adamse, která u nás vyšla asi před dvěma lety pod názvem Daleká cesta za domovem; zřejmě jde o první králičí fantasy.

Locus také oznámil výsledky ceny Locus Award 1987:

Nejlepší SF román: O.S.Card - Speaker for the Dead, fantasy: Gene Wolfe - Soldier of the Mist, románový debut: Jack McDevitt - The Hercules Text, nebeletristická kniha: Aldiss + Wingrove - Trillion Year Spree, novela: L.Shepard - R+R, noveleta: D.Brin - Thor Meets Captain America, povídka: I.Asimov - Robot Dreams, sbírka: J.Varley - Blue Champagne, časopis: The Magazine of Fantasy and SF.

Prestižní anglickou Cenu A.C.Clarka získává Australan George Turner za román The Sea and Summer, na druhém místě skončil dosud poslední román S.Lema Fiasko /!/.

Pamětní cenu Philipa Dicka za rok 1988 získala málo známá autorka Patricia Gearyová za román Strange Toys. Seznam předchozích Cen P.K. Dicka, jakož i přehled doposud udělených Hugů a Nebul vyjde ve sborníku Cizí hvězdy pravděpodobně během září.

připravuje I.Adamovič

FANZINY POD RENTGENEM

V prohlížení fanzinů máme malý schodek, který se pokusíme vyrovnat v příštím čísle. /+ = stojí za přečtení, ++ = výborné číslo/

SFÉRA č. 1/ 88 +

Tři recenze na staré SF romány A.VAŠKA, které již recenzoval fanzin Poutník.:.: Mezinárodní diskuse o SF, přetištěná z Týdeníku aktualit.:.: Obsažná přednáška J.PAVLÍKA o cestách časem v SF.:.: Druhá část příběhu G.ŠACHA Zánik Faetonu.:.: Povídka N.SPINRADA Superhrdinovia, jde tuším o první překlad Spinrada v ČSSR.:.: Fanzin má slušnou grafickou úroveň a průměrný obsah.

POUTNÍK č. 19 +

Recenze na málo známý román V.O.LUČANA Žlutí proti bílým a na tři knihy J.KRESÁNKY-LADČANA ze 40. let. :.: Články o gravitaci hvězd od ASIMOVA, o první české SF edici v SNDK v 50. letech a o SF a fantastice z hlediska genologie. Poslední článek od Petra PAVLOVSKÉHO je z nich nejzajímavější jakožto pohled odborníka zvenčí, škoda jen, že ještě dříve vyšel ve Světové literatuře č.2. Kromě toho číslo obsahuje povídku Ch.E.FRITCHE Bloodmobile a dvě

conanovské povídky - výborný horor Věc v kryptě od CARTERA a de CAMPA který je v sérii chronologicky první, a Dcera pána mrazu od samotného R.E.HOWARDA.

POUTNÍK č. 20 +

Zvláštní číslo věnované sf klubu Time machine, obsahující produkty členů klubu. Kromě čtyř krátkých "pohádek v hávu sci-fi" jsou tu ještě tři povídky - humorný příběh Dovolená v nedohlednu, podepsaný M.H., dále KVPT 1500 od jakéhosi pH, povídka se velmi slibně rozeběhne, ale autor jakoby nevěděl co s koncem a Megabity času od Ktč, která je nejoriginálnější napsaná, snad jen trochu nesrozumitelně...: Překlad oceněné povídky C.WILLISOVÉ Dopis od Clearys, dva SF testy a jedna SF báseň...: Time machine se představitel docela uspokojivě, jen nechápu, proč se autoři povídek ukrývají za nicneříkající zkratky.

POUTNÍK č. 21 +

Recenze: SEDLÁČEK - Krtoryt contra ptakolet, DEŽO TURČAN - Slováci v stratosféře, S. TOKES - Základna v oblakoch a Dobyvatelia Mesiaca, K.S.ROBINSON - Icehenge a F.HERBERT - The Maker of Dune...: Uvítal jsem článek P.BRODSKÉHO o kosmologii a jsem rád, že se Poutník věnuje i vědě a na úrovni...: Povídka R.E. HOWARDA Věž slona, obsahující u autora vzácný SF motiv...: Medailónok F.FRAZETTY, články o filmech Labyrinth a Dreamscape a polemika E.ČIERNÉHO a O.NEFFA o knize Prázdniny ve hvězdách.

POUTNÍK č. 22 + +

Celé číslo obsahuje pouze padesátistránkovou noveletu Barryho LONGYEARA Můj nepřítel /Enemy Mine/, doplněnou medailónkem o autorovi. Je to skvělý příběh, právem oceněný Hugem i Nebulou.

SLAN č. 1/ 88 +

Slan se vypracoval na dobrý a pestrý fanzin...: Články o fanzinech, o "Prosincových teziích" L.PEŠKY, o loňské produkci edice Saturn, doplnění překladové bibliografie R.SHECKLEYHO, kratičkový rozhovor s T.ROTREKLEM, přehled fanzinů ze Zimy '87, obsah filmu Spacehunter...: Přínosná rubrika Hvězdy a hvězdičky, hodnotící SF filmy, určitá obdoba literární rubriky 5x5 z Interkomu...: Povídka J.ŠTĚPÁNÍKA Syn noci o Shakespearovském herci, který konečně dostal svou životní roli...: Překlad povídky T.THOMASE Zkouška, která už jednou vyšla v Zápisníku.

AF 167 č. 9 + +

Číslo zahajuje pátý díl seriálu J.SMÉKALA o dějinách SF, tento krát o Zlatém věku. Bohužel, malý prostor způsobil, že se autor musel omezit na údaje, které jsou již vesměs známy...: Vítám duchaplné recenze I.HOLZBACHOVÉ na knihy Le temps incertain od M.JEURYHO a Filozofia science-fiction od Z.LEKIEWICZE, stejně jako objevný článek o málo známých moravských SF autorech...: Původní povídky: J.PECINOVSKÝ - Král Slunce /další z nevyčerpatelného cyklu Abbey Road/, V.VLK - Věrný sluha a I.ADAMOVIČ - jak to tehdy bylo...: Překlad: M.COLLAZO - Chlapcův anděl...: Překlad výborného článku N.SPINRADA Neuromantikové, dále popis HERBERTOVY planety Arrakis a několik informací ze světa...: Suma sumárum, spolu s krásnou grafickou úpravou a ilustracemi K.SOUKUPA, je deváté číslo Áefka vynikající, ostatně stejně jako čísla předchozí. Chtělo by to jen větší periodicitu a náklad.

SOVĚTSKÁ LITERATURA č. 2/ 88

obsahuje rozhovor s Arkačijem Strugackým "Sci-fi a čtenáři"
a přínosný článek "Gorkij a Zamjatin".

VTM 3/ 88

"Verneovy sny v zrcadle dnešní techniky" - článek konfrontuje
nápady J.Vernea s dneškem.

ČTENÍ 2/ 88

G.Maximovič - Spojka

A.Abojan - Vůně rodné planety

ELEKTRÓN 2/ 88

Gustáv Murín - Reportáž, která nevyšla

PRÁCE 27.2.88

Richard Mathieson - Lumíci

Zřejmě jde o R.Mathiesona. Lidstvo zachvátí davová psychóza
a podobně jako lumíci všichni napochodují do moře.

ZÁPISNÍK 2/ 88

Adam Pietrasiewicz - Kruhy v písku

ZÁPISNÍK 3/ 88

Fan-fan /Reportáž z Worldconu '87, přehled cen Hugo '87,
medailónky manželů Steinmüllerových/

ZÁPISNÍK 4/ 88

Karel Benda + Václav Naxera - První setkání

Mimozemšťané přistanou v blázinci a považují blázny za
zástupce lidstva. Haj hou.

AHOJ 6/ 88

Adam Pietrasiewicz - Kruhy v písku

Tentýž překlad jako v Zápisníku.

AHOJ 7/ 88

Alexandr Kaněvský - Vzpomínky na muže

Život 10/ 88

Kam smeruješ, sci-fi?

Dvoustránkový článek o českém a slovenském fandomu.

VĚDA A ŽIVOT 2/ 88

Petr Hateše - Přírodní krásy Tarcusu

VĚDA A ŽIVOT 3/ 88

Račomír Klábel - Enky benyky

Pěkná povídka o /anti?/utopickém státě, kde je každý den
náhodným losováním vybrán jeden občan, aby nesl smůlu
a nepříjemnosti zbytku národa. Povídka má spád i vtip a je
nadějným kandidátem na vítězství v soutěži tohoto časopisu.

100+1 ZZ 4/ 88

Robert Silverberg - Když jsme se jeli podívat na konec světa
/When We Went to See the End of the World/

100+1 ZZ 8/ 88

Pavel Amnuel - ... a uslyšel jsem hlas /I uslyšal golos/

MLADÁ FRONTA 6.2.88

Isaac Asimov - Světlo hvězdy /Star Light/

MLADÁ FRONTA 9.2.88

Trojnásobný zběh

článek O.Neffa, připomínající 160. výročí narození J.Vernea

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY 25.3.88

Carola Bidermannová - Ping-pong

Jedna žena z pravidelných neodůvodněných nedoplatek na inkaso odvodí, že jsme okrádáni kýmisi z antísvěta. Jde o autorčin debut a je to znát.

SEDMIČKA PIONÝRŮ č. 24

Ondřej Neff - Bludiště

Dva kosmonauti na jednom z asteroidů vstoupí do neznámého válce, který se uvnitř promění v nekonečné bludiště typu Babylónská knihovna. Povídka má běžný začátek, ale zajímavé zakončení. Existuje i rozsáhlejší verze této povídky, která má vyjít v některé z připravovaných antologií.

- - - - -

V příštím čísle: kyberpunk!

a kromě toho:

Proficon /aneb ještě jednou o Draconu, ale nejen o něm/
Parcon á la Ostrava /reportáž světelných roků /

Kočas 1987 /zdrucující kritika V.Vlka na adresu našich
amatérských autorů/

raportáž z Broučkiády a možná i z Euroconu 1988

číslo sestavil: V.Veverka

autoři: V.Veverka, J.Favlík, I.Adamovič, P.Kosatík, E.Čier-
ny, E.Hauserová, L.Žižňavský, L.Szalai, K.Biederman-
nová

zp avodaj neprošel jazykovou úpravou, neprodejné, pouze
pro potřebu členů klubu, náklad 150 výtisků